

Kanada Magyar Újság
 Kanada és az angol nyelvű lapok közötti leggyorsabb és legbiztosabb hírcsatorna.
 Helyi elosztás: mindenütt.
 Előfizetési ár: \$3.00
 Kifizetés: mindenütt.
 Szerkesztő: Madarász
 és igazgató:
 Winnipeg, Man.
 296 Main Street

Kanada Magyar Újság

Canadian Hungarian News
 Kanada Magyar Újság
 is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the 21st Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 Main Street
 Winnipeg, Man.

EGYESITVE A KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL

VOL. VI ÉVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1929. AUGUSZTUS 31. SZOMBAT

NO. 35. SZÁM

THE MILLERAND LETTER

The Covering Letter, signed by M. Millerand at that time Premier of the French Republic, with which the Entente Powers handed the peace terms to the Hungarian Delegates, is sufficient proof that the framers of the Treaty were aware of the injustice committed in the drawing up of the new frontiers. They had refused to permit plebiscites on the flimsy pretext that to refer the question of the frontiers to the people, would not materially affect results arrived at by a profound investigation of the ethnographic relations and national aspirations of the Central Europe.

They had laid it down that "The ethnographic conditions in Central Europe are such that it is indeed impossible for the political frontiers in their total extent to coincide with the ethnical boundaries"; and yet the Covering Letter cannot entirely ignore the accusation of the Hungarian Delegation, that in annexing the nationalities Hungary has been deprived of compact bodies of Hungarians living in geographical and economic community with the rest of their previous fatherland. With regard to this charge, the Millerand letter says:

"True to the spirit by which they were inspired in tracing the frontiers fixed by the Treaty, the Allied and Associated Powers have nevertheless considered the case of the frontiers thus traced not corresponding precisely with the ethnical or economic requirements. An inquest held on the spot may, perhaps, make apparent the necessity of a displacement of the limits provided by the Treaty in certain parts. Such an inquest could not be actually pursued without indefinitely retarding the conclusion of a Peace desired by the whole of Europe. But when the Delimitation Commission will have commenced activity should they find that the provisions of the Treaty in some spot, as is stated above, create an injustice which it would be to the general interest to efface, it shall be allowable to them to address a Report on this subject to the Council of the League of Nations. In this case the Allied and Associated Powers accept that the Council of the League may, under the same circumstances, at the request of one for an amicable rectification of the original demarcation at the passages where a modification has been judged desirable by a Delimitation Commission. The Allied and Associated Powers are confident that this proceeding will furnish a convenient method for correcting all injustice in the demarcation of the frontiers against which objections not unfounded can be raised."

Those who wish to know how this promise, emanating from the most competent quarter, has been fulfilled, have only to read the book of the American writer, Frances Keiler, entitled "Security against War", in which the comic nature of the frontier delimitation operations is described. According to this book, the Frontier Delimitation Commission proposed to reunite the Vend areas in the South-Western parts of Hungary. Yugoslavia rejected the proposal on the ground that the frontier had been fixed by the Peace Treaty and accepted by the Yugoslav Parliament, and that therefore no alteration could be made in it without the sanction of Parliament. She was, however, willing to give up a road and a village if Hungary would, in return, cede a

few villages in the neighbourhood of Szabadka. After that the Council of the League of Nations naturally informed the Ambassadors' Council that the friendly mediation between the Hungarian and Yugoslav Governments had been barren of result and that consequently no change could be made in the frontier.

(To be continued!)

ÚJ HADI-SZÖVETSÉGET KÖTÖTT A KISÁNTÁNT

A NAGY KANADAI ÉS AMERIKAI ANGOL LAPOK SZERINT A KISÁNTÁNT FŐKORIFEUSA! NAPRÓL NAPRA JOBBAN LÁTJAK A TRIANONI SZEGVÉNYPAPÍR INTÉZKEDÉSEINEK TARTHATATLANSÁGÁT S MINDEN LEHETŐT ELKÖVETNEK ARRÁ, HOGY AZ IGAZSÁG UTJÁBA AKADALYOKAT GÖRDÍTSENEK.

HOGY Mennyire bizonytalanul érzik magukat a maroknyi kis csonka-országgal szemben, arra vallanak a lapzárta előtt érkezett tengerentúli kábelátvitel és, amelyek mind arról számolnak be, hogy a csehek, szerbek és románok újabb titkos szerződést kötöttek a "béke" érdekében.

A KISZIVARGOTT HÍREK SZERINT ENNEK A TITKOS SZERZŐDÉSNEK ÉRTELMEBEN A HÁROM KISÁNTÁNT-HADSÉREG HÁBORÚ ESETÉN EGY KÖZPONTI VEZETÉS ALÁ KERÜLNE, HOGY IGY SOKKAL HATHATÓSABBAN VEHESSE FEL A HARCOT MINDEN BÉKERE-VIZIÓS KISERLET ELLEN.

Letette az esküt az új gabonabizottság

A Royal Saskatchewan Grain Commission újonnan kinevezett három tagja augusztus 22-én tette le az esküt McKay bíró kesébe Fort William-ban. Az új tagok tudvalegőleg Hamilton volt földmívelésügyi miniszter, Ramsay volt pooligazgató és Dr. McGibbon hírneves gabonaszakértő.

Bár a pool sajnálattal vette tudomásul, hogy éveken keresztül oly kiváló szorgalommal dolgozó egyik vezető elvároszik a szövetséget kötelezőből, a farmerek közül sokan reménykednek abban, hogy a bizottság három új tagja sokban hozzá fog járulni ahhoz, hogy a termelőket ért sérelmeket végre teljes mértékben orvosolják.

Tizenhárom ezüstrókat csiptek agyon a méhek

A Quebec tartománybeli Chicoutimi egyik legszebben berendezett ezüstróka-farmján múlt csütörtökön rettetes kinnal mult ki a 13 legnagyobb ezüstróka. A gazdájuk ugyanis, aki melleleg méhészkéssel is foglalkozik, éppen a méhészetet dolgozta, amikor eddig kiderítetlen okból kisszabadult egy méhraj, össze-vissza csipte a farmert, majd pedig a közel rókastróka-cekbe repülve a szász és szász méh addig csipte fullánkjaival az üdven urándós ezüstrókaikat, míg azok teljesen elkába a rettenetes fájdalomtól, életlenül terültek el a földön.

NEM JÖHET NYUGATRA RAVASZ PÜSPÖK

Ravasz László dunamelléki református püspök — amint arról lapunk más helyen bővebben beszámoltunk — nagy örömet szerzett Keletkanada református magyarjainak azzal, hogy meglátogatta, bátorította és buzdította őket a megélhetésükért és magyarságukért folytatott nehéz küzdelemben.

Amint a nyugatkanadai reformátusok hírt vették Ravasz püspök kanadai útjának, azonnal érintkezésbe léptek az illetékesekkel, hogy a kiváló egyházi férfit egy nyugati utra megnyerjék. A nyugati magyar reformátusok, főleg pedig Kovács János békevári lelkész felkérésére lapunk is minden lehető elkövetést abban az irányban, hogy Ravasz püspök nyugati útjának akadályait lehetőleg elhárítsa és a legnagyobb készséggel tolmácsolja a református egyházakörök kívánságát, azonban sajnos Ravasz püspök utiterve nem enged meg, hogy hosszabb időt töltsön Kanadában és így egyelőre nem is jöhet Nyugatra, amint azt olvasóink lapunk szerkesztőjéhez intézett alábbi leveléből is láthatják:

Hamilton, Ont. 1929. augusztus 21-én

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!
 Folyó év augusztus tizedikén kelt levelét a Kovács János lelkész ur, ön által továbbított levelével együtt megkaptam.
 Végtelenül sajnálom, hogy ez alkalommal nem kereshetem föl békevá-

ri és általában a Nyugaton élő honfitársaimat. Tájékozva vagyok arról a nagy erőfeszítésről és szép eredményről, amit ön az élettől vívott küzdelemben magyarságuk és hitük megőrzése tekintetében felmutatnak.
 De kanadai utam az amerikai utazásomnak csak egyik kellemes, bár rövid epizódjává volt tervezve. A rendezettség mikor az utiprogramomat még a tavasszal összeállította, jelentkezés hiányában, Kanadának csak néhány napot szánhatott.

Holnap már visszautazom Buffalóba — még csak egyszer jövök át egy délután, Detroitból Windsorba.

Látom a kanadai magyarság egészen különös helyzetét, annak sajátos előnyeit és hátrányait az Egyesült Államokban lakó magyarsággal szemben. Mindig örülni szoktam, ha bármi-lyen tölem telő eszközökkel szolgáltatásra lehetnek azoknak a kanadai honfitársaimnak, akik minden megbeszélést és érdeklődést megérdemelnek.

Fogadja kiváló tisztelőm nyílvanítását
 RAVASZ LÁSZLÓ

Rendkívül sajnálom, hogy nem es volt az utolsó amerikai útja Ravasz püspöknek a kanadai magyarság gasdag jelkölésének megismerése után, s a legközelebbi alkalommal nemcsak a keletieket, de a nyugati református telepeket is meg fogja örvendeztetni látogatásával.

Felakasztották a nyolcgyermekes férjgyilkost

Emlékeznél fogok még lapunk ol kis iparvárosában rendkívül nagy volt vasól arra a borzalmas férjgyilkosságra, amelyet hét hónappal ezelőtt a 42 éves Mrs. Viau hajtott végre egy 32 éves barátja segítségével Quebec tartomány egy kis falujában. A bíróság annakidején kötélt ítéletre halálra ítélte egy az embertelen asszonyt, mint elvetemedett büntetésért, miután azonban mindketten kegyelemért folyamodtak, csupán a mult hétén döntött el, hogy életfogytiglani ézárásra váltóztatja-e halálos ítéletüket a kor-mányos avagy a bíróságnak fogják kielégelni a kívánságukat.

Mult hétén érkezett meg a kegyelmi kérvényt elutasító leirat, melynek értelmében mindkét elítélte augusztus 23-án kellett meghalnia. A halálra ítélt férj már az előző nap este télen késsen állott a bíróságnak, melynek táját vöröre festették a régi kelet-kanadai francia szokások híven. A megdöbbentett életét.

Rendkívül sajnálom, hogy nem es volt az utolsó amerikai útja Ravasz püspöknek a kanadai magyarság gasdag jelkölésének megismerése után, s a legközelebbi alkalommal nemcsak a keletieket, de a nyugati református telepeket is meg fogja örvendeztetni látogatásával.

Még nem is szűkölt, amikor több százán ácsorogtak a börtönkapu előtt, a hatóságok intézkedésére azonban még az újságírókat sem engedték be. Pont nyolc órák reggel vezették elő Philibert Lefebvre-t, aki sapát arccal, de látszólag nyugodtan állt a bíróságnak. Huszonegy perccel később már a férjgyilkos asszonyt hozták a vesztőhelyre, aki magánkivül ordítozott szeretője után, nem tudván, hogy azt már ki is vitték a temetőbe. Néhány perc múlva Mrs. Viau is kielehelte lelkét a megdöbbentő rémtette következtében most nyolc kis árva és a barátságos családi otthon helyett a lenézházban tengeti megdöbbentett életét.

MEGÖNNEPELTE NÉVPAPJÁT ÉS FELAKASZTOTA MAGAT

Ontario Picton községe mellett a legjobb hangulatban ünnepeelte meg 58-ik születésnapját egy angol farmer a felesége társaságában. Ebéd közben még jó vicceket is mondott, aztán elszitta elmaradhatatlan kurta pipáját és szokásos délutáni sétájára indult. Csak miután sokáig nem tért vissza, kezdeti felesége aggódni. Keresésére indult és legnagyobb meglepetésére a kocsiszínben felakasztva találta férjét, aki valószínűleg gyógyíthatatlan betegség miatt vett véget életének.

OKTÓBERBEN JÖN AT MACDONALD

Nagybritannia munkáspárti miniszterelnöke, Ramsay MacDonald legújabb értesüléseinek szerint október első napjaiban jön át Amerikába és első útja Washingtonba fog vezetni, ahol Hoover elnökkel fontos külpolitikai kérdésekben fog tárgyalásokat folytatni. Ezúttal fogják véglegesen megbeszélni a flotta leszerelés kérdését is és remélhetőleg sikerülni fog a világ két legnagyobb hatalmának ebben a béke szempontjából oly mérhetően súlyos kérdésben barát-ságos alapon megegyezni.

Börtönbe került az elvetemült apagyilkos

Saskatchewan Sheho városa közelében holtan találták Pasowesty vagyonos farmert a saját földjének egyik kis bozótjában. Az ukrán farmer legidősebb fia egyik este édesapja kegyéresére indult, miután már gyanusnak találta, hogy a tehénkért távozó apja szokatlanul hosszú ideig marad távol. Hosszas keresgélés után az egyik bozót mellett találta az egész csordát, amint lehorgasztott fejével bámultak a bozót sűrűjének irányában.

A fiatal farmer ugyanekkor megborzadvá vette észre, hogy a bozóthoz véryomok vezetnek és végül is megtalálta ősz apját hatalmas lött sebbel a fején egy nagy töcsa verben, halva. Azzonnal értesítették a rendőrséget, amely azonban a legóvatossabb nyomozás ellenére sem tudott semmi bizonyosat kideríteni az első napokban. A gyilkosság színhelyén csupán egy kilőtt puskahüvelyt találtak, melyről

vizsont megállapították, hogy a meggyilkolt Pasowesty 18 éves fiának fegyveréből származott. Habár az elvetemedett fiu eleinte körömszakadtáig tagadott, végül is bevallotta, hogy ő követte el az embertelen kegyetlenséggel végrehajtott apagyilkosságot.

Miután anyjának viselkedését is furcsának találta a nyomozó hatóság, az akasztófárávaló fiu val együtt őt is a Prince-Alberti fegyházba szállították, ahonnan hamarosan a törvény elé kerülnek. A fiu állítólag azért gyilkolta meg tulajdon édesapját, miután az a rossz termésre való tekintettel ellenelte, hogy fia autóból vásároljon s mikor ennek ellenére mégis megvette, vissza akarta venni a kereskedőhöz. A fiu ezért bosszúból inkább meggyilkolta apját, mint hogy megválna a „nélkülözhetetlen” kárától. Így legalább fel is akasztják!

Hajbakaptak a zsidók és az arabok

Már időtlen idők óta irigykednek egymásra a zsidók és a mohamedán arabok a Jeruzsálemi panaszfal miatt, amelyet mindegyik népfaj szeretne a magának tulajdonítani. Nem egyszer került már a panaszfal vitájából kifolyólag véres összeütközésre a sor a zsidók és az arabok között, de az angolok palesztinai uralma óta még nem volt olyan komoly a helyzet, mint most, amikor egyetlen napon 120 halott és sok sebesült maradt a panaszfal árnyékában.

A lapzárta előtt érkezett kábeljelentések részletesen beszámolnak az augusztus 24-iki vérengzés részleteiről s egyúttal azt is megállapítják, hogy az összetűzést az arabok kezdték, még pedig minden valószínűség szerint az angol uralom ellen fűt-fűt megmozgató bolsevik propaganda hatásai alatt.

Az arabok és a zsidók között már-már kitört az összeütközés, amikor az arabok szombat este napnyugtakor Omár mecsetjébe vonultak a panaszfal mellett és megelégedvén a zsidók siránkozásait, kövekkel dobálták meg a buzgón panaszkodó hitsorosokat. Ezek perze kijátszották az arabokat a világból, sőt még vissza is merték dobálni a követeket. Az araboknak sem kellett több és több százán rávetették magukat a zsidókra és mire a jelszót a clevelandi magyarság.

Hajbakaptak a zsidók és az arabok

rendőrség megérkezett, akkorra már véreben fetrengtek a verekedők. A kicsiben meginduló csepetpát azonban valóságos kis háborúvá fejlődött az éjszaka folyamán, úgy annyira, hogy nemcsak kihírdették az ostromállapotot és mozgósították a palesztinai helyőrségeket, hanem azonnal utnak indítottak Maltából négy angol csatahajót, hogy a komolyabb veszedelemnek elejét vehessék. A legnagyobb egység ezek között a 31.000 tonnás Barham páncélos, amelynek legénysége 1.200 főből áll.

Cleveland magyarsága a szibériai rabmagyarokért

CLEVELAND, O. augusztus 21.—A clevelandi magyarság körében nagy arányú mozgalom indult meg a Szibériában még most is raboskoldó hadifoglyok kiszabadítása és Magyarországra való szállítása érdekében. Amint lapunk egyik legutóbbi számában megírtuk, a világháborúban az oroszok fogságába került magyar hadifoglyok közül még legalább tízezer rabosághoz szenved és ezeknek az amerikai magyarság áldozatkészségből történő hazaszállítására adta ki tetteik magukat a zsidókra és mire a jelszót a clevelandi magyarság.

LEGUJABB HIREK

MEGERKEZETT A VILÁGJÁRÓ ZEPPELIN San Franciscoba Tokióból. A német óriásléghajó az utját keresztelő szelek ellenére 12 órával előbb jelent meg a Csendes Óceán legnagyobb amerikai kikötővárosára felett, mint ahogyan várták. Vasárnap este lévén, milliói tömeg örvösölte a német repülést ezen legújabb csodáját, amely néhány kör leírása után eltűnt a felhőmályban Los Angeles irányában, ahova hétfőn hajnalban érkezett meg.

HAGABAN MEG MINDIG NEM TUDTAK MEGEGYEZNI a nagyhatalmak delegátusai. Franciaország, Belgium, Olaszország és Japán pénzügyi és külügyi szakértői már hetek óta hiába tanácskoznak, nem tudják kielégíteni a Young-féle hadikárptólási tervezet módosítását követelő angolokat. Snowden angol pénzügyminiszternek az augusztus 26-iki ülésén már a követelések 75 százalékát ígérték, azonban még bizonytalan, hogy az angolok hajlandók-e alkudni egyáltalán s így Európa egész mindaddig ott felekedhet fog nehézségi a Jávától kezdve, míg a győtesek visszatérnek a haza.

HATÁROZZUNK!

Amilyen nehéz időket jelent a munkanélküliségnek a dolgozóknak előtt meg nem nyíló sok gyárkapu, amilyen vészjósló előjeltekkel nyomozta a gazdaember képzetét az időnk a következő és remélhetőleg az ideinél sokkal jobb termésig való átbőjtölése: éppoly szomorú az a részben magyarázható és érthető, de mindenképpen orvoslandó lelki szárazság, amely a kanadai magyarság soraik tizedell.

Valóban szomorú tünet az, hogy ugyanakkor, amikor Kanada többi nemzetséggel nem is egy, de szinte számtalan olyan hírlapot tudnak fenntartani, amelyek tizenöt, sőt huszezer előfizetőjükkal méltán képviselik az illető népfajok érdekeit — addig mi a „százézer kanadai magyar” még mindig csupán gondolkodunk, töprengünk és végeredményben még csak álmodunk azon, hogy az egész magyarságot tényleg szőhöz juttassuk-e avagy megmaradjunk és megelégedjünk a még mindig gyereklépőben járó kanadai magyar sajtó működésével.

Nem szeretnénk komolyan venni annak a néhány magyarnak a gondolkodásmódját, aki akár nem tartja fontosnak, hogy egy kanadai magyar lapot járasson, akár pedig azon a véleményen van, hogy ha küldik jó, ha nem küldik akkor is jó, — viszont arra előfizetni csak egyesek kötelezése. Elismerjük, hogy nem vezető helyre való ennek a kérdésnek a tárgyalása, be kell azonban látnia mindenkinek, hogy ebben a mindannyunkra nézve oly fontos dologban egyszer már határoznunk kell.

Az a kérdés, hogy akar-e a kanadai magyarság egy hatalmas sajtót kiépíteni, amely tekintélyes hangjával bármelyik pillanatban nyilvánosságra hozhatja a dolgozó tömegek kívánságait és méltó képviselője lesz az összmagyarság céljainak — vagy pedig különböző színekre festett és így feltétlen a mi kanadai életünk újabb széttagolását eredményező apró csip-csup újságokkal kezdjük ismét kísérletezni ugyanakkor, amikor mások a szervezkedés terén már rég túlhaladtak bennünket?

Ne hozza fel senki a kanadai becsületesség magyar sajtó naggyáépítésére való felkérésünkre ocsó kifogásul, ha bármikor a multban bármiféle szépségéghiba vagy komolyabb baklövés történt. A Kanadai Magyar Ujság újabb bizonyította, hogy csak az összmagyarságot tartja szem előtt, nem akar egyetlen magyar telepnek sem új iramot diktálni a már bevált helyi módszerek helyett, de igenis megértő és mindenkor segíteni tudó összekötő láncszem akar lenni a mi kanadai kulturéletünk minden főbb és az utókor számára megörökítendő mozzanatában.

Határozzunk tehát, hogy odahelyezzük-e azoknak az asztalára is a Kanadai Magyar Ujságot, akik nem ismerősek annak új szemével, avagy pedig tovább hagyjuk, hogy a szegény munkásemberek becsületére és főleg pénzére agyarkodó lélekfúrók megbontsák amugy is széthúzásra hajlamos soraikat a nagy kanadai magyar egyesülés talán utóljára pirkadó hajnalán?

Nemcsak tudjuk, de el is ismerjük, hogy a Kanadai Magyar Ujság még nem tud oly tökéletes hírlapot adni olvasóí kezébe amely mindenegyes kanadai magyar igényeit kielégítene. Ha ceruzát vesszünk azonban a kezünkbe és kiszámítjuk a bevételeket és kiadásokat, azonnal szembe fog tűnni, hogy tulajdonképpen az anyagokban van a hiba. Mert igaz ugyan, hogy ma már több, mint hatezer kanadai magyar járítja lapunkat, viszont ez — sajnos — még nem jelenti azt, hogy mindez a hatezer magyar teljesíti is előfizetési kötelezettségét.

Mert az előfizetés igenis kötelezése mindazoknak, akik lapunkat olvassák, illetve akik nem értesítenek bennünket arról, hogy bármi oknál fogva nem kívánják tovább járítani a Kanadai Magyar Ujságot: mindazoktól a kanadai törvények értelmében jogunkban áll követelni az előfizetést. Azt ne tanácsolja senki sem, hogy bárkinek az előfizetése lejártá után azonnal állítsuk meg a lapot — amint azt például más újságok teszik, amelyeknek előfizetői aránylag sokkal jobb anyagi körülmények között élnek, mint a kanadai magyarok — hiszen mi nagyon is jól tudjuk, hogy ezer és ezer Kanadába szakadt szegény honfitársunknak ugyszólván a Kanadai Magyar Ujság az egyetlen szellemi tápláléka és az elhagyott Óházával összekötő kapcsolata, amelyet fölük megvonnunk nem szabad.

Ezek a bolyongó magyarok eleget is tesznek kötelezettségüknek, mi azt jól tudjuk. Nem is rójuk van most szó, hanem azokról, akik lelkisnyiló, maró gunnyal beszélnek a kanadai magyar sajtó hivatásáról az építő és mindenkor őszinte örömmel fogadott jóakaratu bíráló helyett — viszont ugyanakkor azt a kényelmes álláspontot foglalják el, hogy „küldik az újságot ugyanis, akár előfizetnek, akár nem” ... Mi sem természetesebb, mint hogy ugyanezen barátaink kürtölnék világá leghangosabban panaszalják, ha előfizetéseik lejártá után megállítanánk a lapot és egyáltalán nem titkolnák a lappal szemben táplált ellenszenvüket ezzel kapcsolatban, miután ők „éppen elő akartak fizetni” amikor címüket hónapokon keresztül küldözgetett előfizetési felhívások után a kiadóhivatal végül is kénytelen volt törölni a névsorból.

Határozzunk tehát, hogy valóban nagygy akarjuk-e tenni a kanadai magyar sajtót. Ha pedig igen, akkor mutassa meg mindenegeyes olvasónk, hogy igazán szíven viseli a Kanadai Magyar Ujság, a kétségtelenül legtekintélyesebb hangja és minden más kanadai kiadású magyar sajtótermék együttes példányszámát messze meghaladó hírlap ügyét — még pedig mutassa meg minden olvasónk ezen jóakaratait azzal, hogy amint teheti beküldi előfizetését.

Hatezer potyaoalvos még nem csinálna tavaszt a kanadai magyar szellemi élet borús egén — de hatezer tényleges előfizető igenis meg tudná változtatni a látóhatárt. Utóvégre azt mindenki beláthatja, hogy több pénzből több papíron, azaz nagyobb terjedelemből gyakrabban és mindenkinél igényeit kielégítő tartalommal lehet megjelentetni egy újságot. Ha tehát bárki nem volna megelégedve a Kanadai Magyar Ujság jelenlegi terjedelmével, hetenkint csupán egyszeri megjelenésével avagy akár a tartalmával: miért nem küld be az illető három dollárt, hogy kívánságának — amint körülményeink megengedik eleget tehesünk. Ha pedig meg van elégedve lapunkkal, akkor miért kielekedi beküldeni hozzánk tartozását, amelyet mi nemcsak testi és szellemi munkában írásban, szedésben, nyomtatásban, csomagolásban, de sokak által meg sem gondolt ki-

dásokban, papírhán, nyomdafestékben és postaköltségben olvasóinknak előre hitelezünk?!

A kanadai magyarságnak most, a megpróbáltatások napjában kell határozni, most kell megmutatnia, hogy van-e szűke egy független népsajtóra, hogy mikorra kiderül a gazdasági élet égboltozta, akkorra már a most megalapozandó biztos és boldogabb kanadai magyar jövőről és az ideszakadt magyarság látható és kézzelfogható tényleges szellemi és anyagi gyarapodásáról írasson hasáboakat a kanadai magyar nép érdekeinek önzetlen szószólója: a Kanadai Magyar Ujság.

PETŐFI...

Nyolcvan esztendeje tűnt el a segesvári csatában Petőfi Sándor s az a nyolcvan esztendő, amely a magyar szabadságharc óta elhanyagolt, legendákban él litot, keresztet a költő jeltelen sírja fölé. Nyolc évtized nemcsak az egyes ember, hanem egy nemzet életében is szomorú idő, Petőfi emléke azonban ma, nyolcvan év után is tejs-elevenséggel él a magyarság lelkében. A nagy költő emlékét ma már nem övezi gyász és fájdalom, csupán kegyelet s ebben az érzésben benne van minden, amivel a nemzet azoknak a magyarnak tartozik, akiknek élete, munkássága és elmúlása a magyarság sorsát példázza.

Mert Petőfi, amikor a segesvári síkon hősi halált halt a magyar szabadságharc vihart küzdő lelkében, nemcsak mint költő, hanem mint hős is örökre eljegyezte magát a halhatatlanságnak. Példaadása azért felemelő s ma gasztos, halála azért megrendítően fenséges, mert életével pecsételte meg azt a gondolatot, amit géniusza világító fátylaként lobogtatott a sötétségre lőtt magyar éjszakában. Petőfi szelleme művein át sugározza a világosságot, a fényt és a tündöklést, hite és igazsága, eszméinek isteni eredetisége, megigazulása tragikus elmúlásában nyilatkozik meg.

A vértanú utját járta, s mert a földön, a halandó emberek számára a legnagyobb mindek között a halál, meg kellett halnia, hogy elhitesse nemzetével: nem önmagáért, hanem

KANADA SZÉNANYÁSZATA SZÁMOKBAN

Az egész birodalomban hivatalos kimutatások szerint 437 szénbánya van működésben, melyek közül 292 van Alberta területén, 55 Saskatchewanban, 40 Nova Scotiában, 35 British Columbiában, 14 New Brunswickban és egy Yukon tartomány területén.

Ezek a bányák 28,350 embernek adnak megélhetést és mind eddig 146 millió dollárnál is nagyobb tökétekerték a kanadai szénbányákba a pénzemberek.

Akinek a hátán ült a sátán

Varga Sanyi közismert faluróssa, kint lakott a felső végén K. község közelében. Egyszer volt ő azoknak az alattomos öreglegényeknek, akik ott is aratnak, ahová nem vetettek azt is megtalálják, amit senki el nem veszített. Megtalálta példának okáért a kolbászt, sonkát, szalonnát a szomszéd kéményében, zsírt, lisztet, miegymást a boltos raktárában, talált néha egy-egy eltévedt tyukot, libát vagy egyéb szárnyas állatot, amit ha megfoghatott, olyan ügyesen tekerte ki a nyakát, hogy az bizony sohasem kereste többé a gazdaasszonyát. Ráillett tehát a „csirkefogó” név, ahogy őt a faluban hívták. Nyári időben Sanyi tudta legjobban, hogy kinek a kertjében érik az alma, körte, szilva leghamarább; őszfelle pedig a gazdák krumpli és kukorica földjeit szokta megdézsmálni, hogy magát teleré ellássa minden szükségesével, akár csak a hőröszög koma, akéhez különben szörre is hasonlított. Efafta ténylekedésel miatt Sanyi már nem egyszer ült az egyesben zár alatt, de onnan sohasem ke rült ki megjavulva, hanem inkább új lopási tervekkel gazdagodva. Annál volt már e részben a rovásán, hogy méltán tartott tőle, hogy egyszer csak elviszi őt az ördög. Azonban éppen megfordítva történt. Ő vitte az ördögöt, legalább egy darabig.

Ugy esett ugyanis, hogy Sanyi egy borongós őszi éjjel is-

mét ilyen zsákmány után indult, de ezegyszer alaposan póruj járt. Két markos legény tudnillik, kik mint éjjeli strázsák voltak sorosak, észrevették, hogy Sanyi a falu felől sem polyogva kert alul, ismét holmi lopási körútról van hazatérőben, még pedig jól megrakodva. A két legény közül az egyik a hórhorgas Hosszu Marci volt, aki, ha szükség volt rá, mindegyik lábával másfelé lépett, s ennél fogva valóságos „fogó meg”-nek született, a másik meg a kőpöcs termetű, de amellet fürgé és szívósmarku Török Ferkó.

A toronyóra elverte a tizenegyet, mikor a két strázsza a gyanus alakot a félhomályban a kertek alján a bokrok között bukdácsolni látta, s mindjárt sejtették, hogy kihez leszen sze rencsésük, csak a fölött kellett hamarosan döntenük, hogy csápjék el a furfangos tolvajt. Meghuzódva az egyik házszarkánál, lesték, hogy Sanyi merre veszi útját. Nem sokáig kellett várniok.

Sanyi a faluvégi keresztutóhoz érve, az egyik bokorba letette öblös hátikosarát, megtörülte verejtékes homlokát s óvatosan körülnézve, átbújt a kerítésen, be az egyik kertbe, ahonnan még bizonyára valami hozni váloja volt.

— Te, ez még valamerre egy vargabetűt csinál — suttagta a Marci — gyere nézzük meg aközben, mi van a kosárban. S mig a tolvaj a kertben járt, odalopakodva, megemelték a kosarat.

— No ez hát jól megrakodott — jegyzé meg Ferkó —

A dunai zürzavar veszedelmei

ALCID EBRAY, FRANCIA MINISZTER TRIANON REVIZIÓJA MELLETT

Alcid Ebray, a párisi „Evolucion” című folyóirat legutóbbi számában a fenti cím alatt általános feltűnést keltő cikkben foglalkozik a dunai problémával és a trianoni békeszerződés revíziójának szükségességével. A nagyjelentőségű és a francia körök gondolkozásának megváltozására mutató cikk lényegesebb részzeit a következőkben ismertetjük:

A közelmultban történt — írja a francia miniszter — hogy két, Magyarországból származó beadvány felhívta a világ figyelmét arra a helyzetre, melyet a trianoni békeszerződések a Dunai völgyében teremtettek. Az egyik ilyen beadvány hivatalos, a másik magánjellegű volt. A magyar kormány egy emlékiratot intézett a Nemzetek Szövetségének titkári hivatalához, — az emlékirat a nemzeti kisebbségek kérdésével foglalkozik s indítványokat tartalmaz az ezzel való bánásmódot illetőleg. A Perényi Zsigmond báró előnktele alatt álló Magyar Nemzeti Szövetség pedig egy kérést nyújtott be a Nemzetek Szövetségéhez, kérve, hogy ez foglalkozzék a dunai problémával. Mindkét beadvány ugyanazt a célt szolgálja: emlékeztet a duna problémára, melyek el akarták hiteni, hogy minden intézkedés megtörtént és sikerrel járt azoknak az államoknak a javára, melyek a hajdani Monarchiát alkották.

A háború az osztrák-szerb öszszetűközés alkalmából tört ki, s mégis Magyarország adta meg az árát leginkább a dunai államok térképe átgurásának. Magyarország testéből vágták le azokat a területeket is, melyek felhízalták a szomszédállamokat: Csehszlovákiát, Rumániát és Jugoszláviát. A Magyar Nemzeti Szövetség kérvényéhez mellékelt térképek közül legmegkapóbb az, amely a „tökéletes földrajzi és gazdasági egységet alkotó ezeréves magyar királyság önkényes szétdarabolását” ábrázolja. Ennek az állításnak igazolására idézi a kérvény a Reclus Elisée világhírű francia földrajztudós véleményét: „Magyarország tökéletes földrajzi egység, mely Európa legerősebb és legtermékenyebb egységét alkotja.”

A különféle nemzetségeket magába foglaló régi Ausztria-Magyarország helyébe létrehozott három olyan új államot, melyek ebből a tekintetből még rosszabb helyzetben vannak. Tagadhatatlan az is, hogy a régi monarchiától elszakított nemzetségek a kultura jóval magasabb fokát képviselik, mint azoknak az államoknak a lakossága, ahová tartoznak. Ime: ez lett az Antant első ideáljából, a népek önrendelkezési jogából.

Ezt a csődöt a győztesek az az óhajtottak orvosolni, hogy megfogalmazták s a megővekedett vagy ujonnan alkotott államok közül egyeseknek köteleességévé tették azt, amit a nemzetiségi kisebbségek védelmének kereszteltek el. Ez az orvoslás azonban eddig teljesen hatástalan s teljesen az a színeze, mintha csupán csalétek volna.

Ami az Antant második ideálját, a szabadságot és demokrá-

sarat, de nagyot nyögött, amint fölemelte. Alig ment azonban pár száz lépésnyire görnyedezve a teher alatt, mikor hátulról valami titokzatos hujjantást hallott. Kissé megseppenve, gyorsabban lépkedett, de nem sokára egész közel hozzá mintha sziszegett volna valami. Sanyinak már borsódzott a háta félelmében, mikor közvetlen közelében kétszer egymás után elhangzott egy-egy förtelmes „Ju-hu, juhuu!” kiáltás.

Minden jótét lélek! — fohászott Sanyi megrémülve.

Am most már egész a kosárhoz ért a véit szellem és belek paszkodott. Sanyi erre megoldotta a kerekét és futott, ahogy a lábai bírták. Ekkor azonban már mintha a kosárban kezdett volna valami motoszkálni, ugerezte. Hátra nem mert nézni csak rémüldözve nyögte: — Jaj Istenem, jaj! — és inalt tovább.

Ekkor egy éles fűtlyentés majd meg a feje fölött borzasztó ordítás süvített el. Sanyi le akarta dobni a kosarat, de ebben a percben valaki megfogta mindakét fület és ráncigált jobbra, balra.

— Jaj a sátán! Jaj a sátán rémüldözött Sanyi.

A véit sátán pedig hátulról rámondult mérgesen: — Honnan kerítették ezeket a holmikat? — Ugy vettem, sátán ur — mind úgy vettem! — felelé fíckó szepvege, — mire az j megrázta a fület.

— Ugy aíták ajándékba, sátán ur, ajándékba adták jó emberek!

— No ez hát jól megrakodott — jegyzé meg Ferkó —

— Te, ez még valamerre egy vargabetűt csinál — suttagta a Marci — gyere nézzük meg aközben, mi van a kosárban. S mig a tolvaj a kertben járt, odalopakodva, megemelték a kosarat.

— No ez hát jól megrakodott — jegyzé meg Ferkó —

— No ez hát jól megrakodott — jegyzé meg Ferkó —

ciát illeti: ez sem járt jobban a dunamenti Európa átgurásával. A régi monarchiából Jugoszláviához csatolt nemzetiségek már a nemrég véghezvitt belgrádi államcsíny előtt is sokat veszítettek szabadság és demokrácia tekintetében. Különösen áll ez a horvátokra, akik a magyar uralom alatt szétesőkörű önállóságnak örvendtek. Ha pedig Rumániát nézzük: ez még nemrégiben is a Bratianu-család által kormányzott oligarchia most eltűnt, mégsem minősíthető semmiképpen sem demokratikus államnak.

Ezeket az eredményeket látva nem túlzás, hogyha „dunai zürzavar”-ról beszélünk, amely könnyen válhat újból egy európai háború tüzfészévé.

AZ ORVOSLÁS ÉSZSZERÜ ESZKÖZE A REVIZIÓ

Orvosolható-e ez a helyzet s ha igen: milyen eszközök által? Láttuk, hogy a Duna mentén uralkodó lehetetlen állapotok a rossz békeszerződések eredményei, tehát igen egyszerűnek látszik a felelet: módosítani kell, azaz revízió alá kell venni ezeket a békeszerződéseket. Ez lenne az egyetlen észszerű megoldás, aminek tagadhatatlanul egyre több híve van, ám az is tagadhatatlan, hogy kivételnek utójában hatalmas akadályokra találunk.

A békeszerződések revíziójának lehetőségét még azok aláírása előtt maga Wilson is elismerte. 1919. január 25.-én, a békekonferencia teljes ülésében, „bonyolult nehézségek”-ről beszélve, a következőket mondta:

— Tudjuk, hogy a békeszerződések előbb vagy utóbb, de kétségtelven felülvizsgálatra, javításokra fognak szorúlni. Ezt a lehetőséget elismerte a Nemzetek Szövetségének egyezménye is 19. cikkében. A Nemzetek Szövetségének a békeszerződések revízió alá vételére irányuló joga tehát elvben tagadhatatlan.

Sátán azonban még jobban rázta, tépdeste a fileit, mire a tolvaj töredelmesen bevallotta:

— Ugy loptam, sátán ur — ugy loptam, — megvalva az igazat.

— Ugy loptad, de hol? — orvult a sátán.

— Az ícig zsidónál, meg Tereszánál, a Mitugrász boltosnál meg a kisbíróknál — egészítette ki vallomását a megtört bűnös.

A sátán erre rekedten rémsen nevetett. Sanyi pedig könyörgésre fogta a dolgot mondván:

— Sátán uram, hadd nyugodjam egy kicsit, egészen odavagyok, annyira kifáradtam.

— Nyugodni? Majd nyugodhatsz a pokolba — hangzott a szigorú válasz. — Előre, mars!

Sanyi erre újból futásnak eredt. Eközben a hold is kikukkantott a fehérek közül a másik falúvág felől és amint a menekülő tolvaj a holdvilágnál meglátta az árnyékát hátán a kossárral, s benne a sátánnal, ki folyton bujlogatva, haját fület cibálva lipte, hajította őt, minden erejét összeszedve rohant előre. Már közel volt az összerogyáshoz, mikor egy terebélyes hársfa alá érve, a sátán rákiáltott:

— Megállj!

Sanyi rogyadozva, fogvacogva állott a fa alatt, miközben a sátán szórálszóra a fülébe harsogta:

— Szerencséd, hogy ma még nincs teljes hatalmam fölötted, és a legközelebbi gáztednél egészen a nyakadra ülök, nem is a hátadra. Most még csak egy kicsit kitöltöm rajtad a bosszúmat, aztán elbocsátlak.

Tény az, hogy a részleges, avagy még kiterjedtebb revízió érdekében már történetek indítványok. Az első ezek között az volt, midőn Viktor Margueritte-nek okos és bátor kezdeményezésére a francia tudományos vitáknak több mint száz tagja aláírta a „Felebezés és lelkiismeretekhez” című felhívást, amely a kényszerbékék revízióját követelte. Az angolok követték a francia példát s aláírták az „Appeal to Conscience”-et, amely pedig az összes békeszerződéseknek a Nemzetek Szövetsége által a teljes nyilvánosság előtt végrehajtandó revízióját kívánja.

BARÁTSÁGOS "HOLD-UP" FLIN. FLONBAN

Flin-Flon, ez az északmanitobai új bányatelep augusztus 16-án lépett elő amerikai nagyvárosá. Ugyanis ekkor történt az első "hold-up" a betörőktől mindaddig nem háborzított kis faluban. A nagy szenáció éjjel 2 óra körül történt, amikor a helység borbélyja is nyugovóra akart térni. Ebben azonban két álarcos bandita megakadályozta és revolverrel az egészén a megfélemlített mester mellette — 78 dollár lárva rugó öszvegyonától szabaddította meg. A banditák azonban mégsem bíztak oly szívteleneknek, mint például az igazi nagyvárosokban garázdálkodó elvtársak, amennyiben nyolc egész dollárt nyújtottak vissza az elkecseregetett borbélynak, hogy legyen neki miből utrakezdeni.

MENNYI 210 MILLIÓ BUSHEL BUZA?

A kanadai buzapoolok legutóbbi hiteles kimutatása szerint az elmúlt esztendő folyamán 210 millió bushel búzát adott el a három prérítartomány szövetkezetbe tömörült 14,000 farmerje. Ez a rengeteg mennyiségű gabona a számítások szerint 39,000 mérföld hosszúságú, egy láb széles és egy láb magas vonalban volna szétteríthető, azaz körülbelül négyszer érné körül a földet.

Ezzel újból belemarkolt Sanyinak a bozontos üstökébe, alaposan megtépte, végül pedig jobbról balról odakent neki a képes felére, miközben Sanyi egyre azt dadogta:

— Köszönöm, sátán ur, köszönöm, Isten fizesse meg!

A következő pillanatban a vélt sátán szörnyű kurjantással eltűnt a hársfa sűrű ágai közé. Sanyi pedig ledobva és otthagya kosarát, szélesebben iramlott hazafelé.

Mikor Sanyi eltűnt, Ferkó lemaszotta a fáról és az aközben odaért Hosszu Marcial a hasukat fogva, szinte félholtra nevelték magukat. A dolgról azonban nem szóltak senkinek.

Másnap a lopott holmikat megtalálták a kertek alatt a keresztutnál abban a bizonyos bokorban, de senki sem jött rá a lopás elkövetőjére. Varga Sanyit néhány napon át nem lehetett látni. Azt mondták róla, hogy beteg.

A következő vasárnap azonban ott volt a templomban, sőt ami kissé szokatlan és feltűnő volt, a gyónószékbe is bement és ott térdelt jó ideig.

Ez időtől fogva nem lehetett róla hallani, hogy valakit „talált” volna, de azért ha valaminek a faluban nyoma veszett, még jó ideig az ő royására lrták.

Talán előtöti szegényében Sanyi később kivándorolt Amerikába, ahonnan nem is került többé haza — nyoma veszett neki is.

SOÓS ISTVÁN

KINA ÉS A SZOVJET

ELŐBB VAGY UTÓBB DÖNTŐ KÜZDELEM VÁRHATÓ A VÖRÖS OROSZORSZÁG ÉS A SÁRGA KINA KÖZÖTT — EURÓPA SORSA FOG FUGGENI ETTŐL A HÁBORUTÓL — A KELETKINAI VASUT JELEN TÖSEGE — EURÓPA MINDJOBBAN HATÉRBE SZORUL AMERIKA ÉS AZSIA MELLETT

Míg az európai diplomaták minden gondját a foglalja le, hogy ha megszűnik a rajnai megszállás, miféle megfigyelő és ellenőrző szervezet hagyjanak ott a béke biztosítására, ezt a nyugaton feltett békét keleten alaposan veszélyezteti az orosz szovjetnek és Kínának már-már formális fegyveres összecsapása.

Az elvakult Nyugateurópa a maga évtizedes járszalagjától most sem tud szabadulni, még a jelen felismerésig sem jutott el, még mindig csak a multon rágódik. Keleten azonban már fenyegetőleg emelkedik a jövő ökle. Kínának és a szovjetnek esetleg kitörő háboruja, ha most valami mesterkedéssel elfojtják is, egy feltétlenül megívandó nagy háború marad, amely jobban és közelebből érinti Nyugateurópát, semmint a maguk kis helyi érdekeivel elfoglalt államok jelenleg súlyos anyagi gondokkal küzdő lakói képzelenek. Mert az igazi gondok ennek a keleti háborúnak eredményétől függenek.

Európa nem tudja élelmezni önmagát, nem termel-eleget a maga tulsűrű lakosságának idegen világrézekre szorul, de az idegen világrézek, amelyek ennyi ideig Európát diktátum alatt állottak, most maguk a karnak önmaguk ura lenni, és ez az uralom az Európa feletti uralmat is jelenti. Amerika s Azsia a földgömb jövődjét ura s a túlélhetett Európa csak kis függvénye lesz a két földrész egykori harcának, ha majd ennek a harcnak is elkövetkezik az ideje.

A keletázsiai háború még a cárizmus öröksége. A szovjet bármennyire felforgatott is fenekestől mindent Oroszországban, a gazdasági erők kényszerrel folytán mégis csak egyszerű öröksége a cárizmusnak, kénytelen annak politikáját folytatni és annak elképzelésével számolni. Kína olyanforma korszakot él most, mint félszázaddal ezelőtt Japán. Japán, a tipikus Kelet is, belső zavargások és polgárháborúk után tudott a modern állami életnek arra az útjára eljutni, mely aztán ősi kultúrában való népi edzettség felhasználásával pár évtized alatt olyan tüneményes gyorsasággal vezető nagyhatalommá, Nyugateurópa vetélytársává tette a japáni birodalmat. Kína is most küzd a több ezeréves ősi rendszer maradványaival és ha gyományaival, az autokratizmusból most van születőben a modern demokrácia. A nép, amelynek nemzeti törekvése eddig csak passzív volt, a hagyományok évezredes őrzése után most lépett az aktív nacionalizmus terére és készül kialakítani egy egységes demokratikus modern faji nagyhatalmat, mely sokkal többet jelent Japánnal, hiszen hatszor akkora népről van szó és évezredekkel régebbi, meggyökeresedett faji kultúráról.

Kína egy esetleges háborúban ma még nem fejtheti ki minden erejét, hiszen még a kellő anyagi és lelki felkészültsége s így egy esetleges háború semmiesetre sem lenne döntő érvényű a nagyjában egyenlő erejű két szembenálló ellenfél között. Oroszország katonailag és különösen technikailag jobban felkészült ugyan, viszont a front mögött van igen sok baj. Egy nemzeti Oroszország, melynek minden tagját úgy átfűttené a Kína s Sárgeangert nem adja oda s ha erőszakkal biztosítani tudná is magának valahogy O-

roszország ezt a vasutat, melyet most a kínai nemzeti kormány lefoglalt, ott van a hátterben a másik, most még veszedelmesebb keletázsiai nemzeti nagyhatalom, Japán, mely sem legeséget jelentett ugyan be, de semlegessége körülbelül csak annyit jelent, hogy megvárja, míg a két óriás félholtra veri egy más s akkor annál könnyebb szerrel teszi rá a kezét ő maga erre a vasútra, melyen odahaza már eltarthatatlan tulszaporodott népességét a gyéren lakott ázsiai pusztákra telepítheti.

Vagy meg tudja őrizni magának ezt a fontos stratégiai vasutat már most Kína, vagy Japán teszi rá a kezét, hogy egykét óv mulva az ázsiai mongol szövetség vagy bármiféle állam kapcsolat, mely Kínát és Japánt egyaránt magában foglalja, ren dezkezzék vele. Keletázsiai sorsa meg van pecsételve, a mongol faj ezen keresztül indul egy új nyugati népvándorlásra, mely leszámol majd a sok háboruban meggyöngyült fehér fajjal ha hullámal nem is jutnak el Európába. Elég, ha ezeket a gazdasági területeket visszafoglalja magának a Kelet, hogy Európa éhenhaljon vagy Amerika gyarmatává süllyedjen.

Ha tehát kitör is a háború, csak kezdeti sikerek lehetnek a határ megntén, valószínűleg a repülőekkel orosz részről, azután azonban elcsékesedik, elposvá nyosodik ez a küzdelem s jönni fog egy kompromisszum, melyet rájuk erőltetnek, mint ahogy kompromisszummal végződött az orosz-japán háború is, mely nek tudvalevőleg Roosevelt akkori amerikai elnök közvetítése vetett véget. Most is Amerika elnöke közvetít még az ellenségeskedés megkezdésekor is s az ő közvetítése vet véget a komoly hadjáratnak is, ha arra kerül a sor. Újabb megalázás Európára, újabb háttérbeszorulás a Népszövetségnek, mely csak a közelmúltban is bebizonyította a bolíviai és paraguayi konfliktusnál, hogy idegen földrészek nem tud békét teremteni.

Witte egykori orosz külügyminiszter 1895-ben a kínai-japán háború lezajlása után vitte keresztül a meggyengült kínai kormánytól, hogy a keletkínai vasutat, melyért ma a háború kitörésben van, Oroszország megkapja. Li Hung Csang, Kína egyike legnagyobb államférfia volt akkor a kínai császárság külügyminisztere és személyesen egyezett meg a vasut ügyében Wittével. A kínai diplomatának az volt az eszméje, hogy a japán császár keletről fe nyegető erejének nekivevise az orosz cárizmus nyugatról előtörő erejét, hogy ezek tartsák sakkban egymást, míg Kína át megy azon a fejlődési fokon, amely alkalmassá teszi majd saját érdekeinek megvédésére. Számítása be is vált, mert ez a kelet-kínai vasut tíz év mulva már elhatározó háborúra vezető Japán és Oroszország között s az eredmény megnyitotta Japánnak az utat a nagyhatalmak közé.

Oroszország ázsiai területének egy részéről kénytelen volt lemondani, a vasut azonban megmaradt a kezében s ez a vasut ránézve életkérdés. A Dardanellák és a Boszporus elzárják a déli tengerrel, északon a jég miatt csak az év bizonyos részében érintkezhetik a világgal, jégmentes tengerre egyedül kijárása tehát ez a keletázsiai vasut, melynek megtartásáért Karakin most a háborút is megkísérlí, míg Litvinov az óvatosabb és szélesebb látókörű külügyi népbiztos már most fél a háború következményeitől, amikor Kína még nem készült fel eléggé.

Tudják jól az oroszok, hogy Kína s Sárgeangert nem adja oda s ha erőszakkal biztosítani tudná is magának valahogy O-

Keletkanadában

a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb postaközlekedés
Pénzüldőekért teljes felelősséget vállalok.
HAZAK, FARMOK STB. ADÁS-VETELET INTÉZTÉSSE VELEM
Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:
LOUIS SZABO
BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

roszország ezt a vasutat, melyet most a kínai nemzeti kormány lefoglalt, ott van a hátterben a másik, most még veszedelmesebb keletázsiai nemzeti nagyhatalom, Japán, mely sem legeséget jelentett ugyan be, de semlegessége körülbelül csak annyit jelent, hogy megvárja, míg a két óriás félholtra veri egy más s akkor annál könnyebb szerrel teszi rá a kezét ő maga erre a vasútra, melyen odahaza már eltarthatatlan tulszaporodott népességét a gyéren lakott ázsiai pusztákra telepítheti.

Vagy meg tudja őrizni magának ezt a fontos stratégiai vasutat már most Kína, vagy Japán teszi rá a kezét, hogy egykét óv mulva az ázsiai mongol szövetség vagy bármiféle állam kapcsolat, mely Kínát és Japánt egyaránt magában foglalja, ren dezkezzék vele. Keletázsiai sorsa meg van pecsételve, a mongol faj ezen keresztül indul egy új nyugati népvándorlásra, mely leszámol majd a sok háboruban meggyöngyült fehér fajjal ha hullámal nem is jutnak el Európába. Elég, ha ezeket a gazdasági területeket visszafoglalja magának a Kelet, hogy Európa éhenhaljon vagy Amerika gyarmatává süllyedjen.

Mesének bizonyult az ottawai ezüstabánya

Már vagy tízenhárom esztendeje az a hír járta Ottawa egyik külvárosának, Westboronak lakosai között, hogy az uccák alatt ezüstnek kell lennie. Akadatok emberek, akik egész határozottan emlékeztek arra, hogy amikor a kövezetek építettek, nagy darab ezüstércet csillogtak a munkáscsákányok alatt.

Csak egy bolondnak kellett megkezdenni az ásást, nosza a többieknek sem kellett több. Fél ucca mást sem csinált, mint „bányászott” a ház körül, a kertben, sőt még az uccán is, nehogy véletlenül a szomszéd találja meg a gazdag ezüstlelőhelyet. Végül is belátták, hogy a földalatti ezüst csupán egyesek képzelődésében volt meg és így kénytelen-kelletlen abbahagyták a munkálatokat, amelyekbe néhányan valóságos kis vagyont öltek bele.

KÉTEZER MÉRFÖLDET UTAZOTT A BIRÓ, HOGY ITÉLETTET HOZHASSON

Érdekes bűnügyi főtárgyalást tartott nemrégiben Lucien Dubue edmontoni bíró és tanácsa. A főtárgyalás azzal a körülménnyel emelkedik ki a többi főtárgyalások közül, hogy a bírónak és tanácsának oda és vissza kétezer mérföldet kellett utaznia a tárgyalás színhelyéig, Aklavik-ig. Ezen a vidéken már eszkimók laknak, akik azonban az angol bíróság joghatósága alá tartoznak. Lucien Dubue tanácsa egy fiatal eszkimó, Orchina és eszkimólány, Lily Sarniak fölött itélkezett és egy közösen elkövetett emberölés miatt mindkettőjüket egy-egy évi börtönrre ítélte. A két eszkimó a büntetést Herschellben fogja kitölteni.

KITÖRTE A NYAKÁT — DE FEL FOG GYÓGYULNI

Egy ottawai fiatallémber a mult hét folyamán fürdés közben ugyanarról a helyről ugrott az Ottawa folyóba, ahonnan azelőtt számtalanszor vetette magát vízbe. Időközben azonban a folyó árja annyi homokot hordott fel azon a helyen, hogy a víz alig volt három láb mély.

A kitünő uszó alaposan be is verte fejét a víz alatt a homokba, de nem veszítette el lélekjelenlétét és segítségért kiabált. Barátai, miután kimentették haza is vitték és eleinte egy látszott, hogy csak multó fájdalomról van szó. Egy teljes heti otthoni kezelés után vitték csak kórházba, ahol megállapították róla, hogy a nyakcsigolyája teljesen el van törve és egyáltalán nincs a helyén. Az orvosok azonnal műtétet hajtottak rajta végre és csodák csodájára a beteg a biztos gyógyulás útján van, amit még az orvosok sem igen reméltek.

HARMADMILLIÓ RADIÓ VAN KANADÁBAN

Ezelőtt vagy tíz esztendővel még valami nagyon is titokzatos valósággal ördögös mótának gondolta volna az ember a rádiót és bizony még a legöregebb kanadai farmerek sem hitték volna hogy valaha ott lesz a helye a többi gazdasági berendezés mellett: hogy időjósolásaival, terményföldjei jelentéseivel és szórakoztató valamint ismertető előadásaival és fűlbemászó muzsikájával közelebbről hozza a világot a nagyobb központokhoz.

Ma már igen sok helyen egészen megszokottá vált a rádió, ugyannyira, hogy csupán Kanadában 297 ezer van belőle a legutolsó kimutatások szerint. Ebből 86 és félezer található Nyugatkanadában, míg több, mint 210 ezer van a keleti tartományokban, ahol természetesen olcsobbak is a rádiófelvevő készülékek, sőt az ilyen rossz termékek idején több pénz is akad általában, mint a nyugati farmerek kiszáradt erszényében. A Keletet ezenkívül nagyban segíti is a rádióipar fellendülése, amennyiben 1928 folyamán közel 13 millió dollárral több forgalmat mutatott a rádiógyárak teljesítménye mint az előző évben.

OTTHON, Sask

Az otthoni magyarság róm. kath. templomában, mely Kirs Alajos világhírű festőművész ecsetje alól kikerült nagy műterem épületében, a Háromság képeről nevezetes, f. hó. 18.-án a vasárnapi istentisztelet keret között esküdtek egymásnak örök hűséget Ifj. Bartók József kaposvári farm-tulajdonos, Bartók József és Teufel Rózália fia és Gulas Agnes, Gulyás Imre és Hegyi Julia otthoni lakosok leánya. Násznapjuk voltak: Almási Mihály, Nagy Ferenc és Pisák Gyula. A menyasszonyos háznál elkötött délelőtt után este felé nagy számú vendégsereg kérésztől át Kaposvárra, hol a völgyény szüleinek lakásán, a fiatalok részére a Szt. István iskolában folyt le a menyegzői vigalom, azonban a vasárnap hangulatának megfelelő illendőséggel. Isten áldását kívánjuk az új pár házas életére.

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HÉGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

Egy magyar tanár feltalálta a természetes színű filmet

Világszerte újítások forradalma rengetei a film szokott formáit, főként pedig a nagy amerikai filmvállalatok ugyazólva havonként rendezkednek be újabb és újabb rendszerekre. A film új irányai közül mindenesetre a legfigyelemreméltóbb a rekvézek közé tartozik a beszédfilm és a színes film megoldása. Annak ellenére, hogy dollár milliók igyekeznek immár népszerűsíteni az ilyen módon készült filmeket, ma még sem a beszédfilm, sem a színes film nem nevezhető teljesen tökéletesnek. Akik hallottak már beszélőfilmet, jól tudják, hogy a hang lehet megkülönböztetni a zenei közvetítésnél az egyes hangszereket; a színészek beszéde pedig sokszor nem hangzik elég tisztán. A színes filmeknek pedig elsősorban az a hibájuk, hogy többnyire nem élethű színeknek adnak vissza, csak egyszerűen színes figurákat, amelyeknél olykor vörös a tenger és lila az arc. Figyelemreméltó, hogy az ilyen tökéletes színes filmek előállítására óriási költségek kerülnek.

A feltalálók a legkülönbözőbb megoldásokkal próbálkoznak és most a feltalálók sorából a nyilvánosság elé lépett a magyar film és rádiótechnika egyik ismert mestere, Tarján Ferenc fizikatanár, aki Budapesten már be is mutatta az ő eljárása szerint készült természet-hű színekkel visszajövő filmet, amely egyúttal lehetővé teszi a tökéletes beszédfilm megoldását is.

Tarján professzor megoldása már az első pillanatban Kolumbusz-felfedezésének tűnik és minden remény megvan arra, hogy Tarján Ferenc „Colorophon” filmje rövidesen a filmgyártás egyik jelentős eszköze lesz. Oly végtelenül egyszerű ennek a találmánynak elgondolása, hogy szinte csodálkozik az ember rajta, hogy ezt a kézenfekvő ideát akár már tizenöt-husz esztendővel ezelőtt, a filmtéchnika hajnalán fel nem vetették és nem alkalmazták.

A SZEM MEGCSALÁSA

Az ugynevezett háromszínyomás eljárást ugyazólva mindenki ismeri. A természet valamilyen látható színe ugyanis a lójában három színnek: a vörösnek, sárgának és kéknek megfelelő arányú összetétele. Ilyen eljárással készülnek azok a csodálatosan természetű háromszínyomások, amelyek megkülönböztethetetlen tökéletességgel adják vissza akár egy festmény, akár egy természeti képet valamilyen finom színárnyalatát.

Tarján professzor colorophon filmjének lényege ugyanez. A filmfelvételében ebben az esetben egy filmkocka helyett mindig háromat fotográfál, három kü-

lönböző lencsével, amelyek elé vörös, sárga, illetve kék fény-szűrőlemez illesztnek. Az így készült filmet rendszeren előhívják, arról pozitívot készítenek, ezután pedig minden harmadik filmkockát egyenletesen ugyanarra a színre festenek kémiai eljárással: tehát vörösre, sárgára és kékre.

Ha most az ilyen filmet a rendszeres filmnél nagyobb sebességgel vetítik, akkor a szem nem veszi észre, hogy egy pillanatig sárga, egy pillanatig kék filmkockát lát. Látásunkban össze folynak ezek a színek és egységes színbenyomást kapunk, és pedig a természet színeinek megfelelőit.

Rendkívül egyszerű és kézenfekvő ez a megoldás, semmiféle újabb nagy befektetésre nincs szükség, mindössze a főlvevő gépmás, mint az eddigi eljárásoknál. Az elkészítő eljárás ugyanaz, mint volt eddig, feltétlenül sincs különbség. Abból, hogy a szürke film egy-egy filmkockája helyett három-három filmkocka adja vissza ugyanazt a mozgáselemet a colorophonnál, követhet egyúttal az is, hogy ez a találmány megoldja a beszédfilm eddigi tökéletlenségét is.

MÁR SCOTUS VIATOR IS KIÁBRÁNDULT JUGOSZLÁVIÁBÓL

JÓL MEGLECKÉZTETÉK AZOK, AKIKNEK ÉVTIZEDEKEN
ÁT HATALMAS PARTFOGÓJUK VOLT

Ki ne ismerné Csonkamagyarországon Scotus Viator, a hírhedt magyarfelő nevét, aki már jóval a világháború előtt telekürtölte a világsajtót a magyar „elnyomó” politikájáról szóló hírekkel és akinek nagy mértékben köszönhető az a diplomáciai légkör, amelyben az ezer-

éves Magyarország könyörtelen feldarabolását elhatározták.

Trianon nem utolsó sorban ennek a Seton Watson nevű angol publicistának a műve. Am, hogy ő ebben a szomorú művében tulságosan gyönyörködnek, abban okunk van kételkedni. A tények ugyanis azt mutat-

ják, hogy Scotus Viator — Seton Watson úgy járt a kisananttal, mint az egész nagyantant: ennél inkább mulik az idő, annál jobban kezd felismerni, hogy milyen szerencsétlen és okatlan dolog volt Európa komoly békéjének szempontjából ezeket a balkáni elemeket rászabadítani Kelet-Európa. Néhány évvel ezelőtt a Felvidék magyarjaitól volt alkalma épületes dolgokat hallani a csehok pandururalmáról, a szerb-horvát ellentétek és a jugoszláv diktatúra hatalmi tobzódása pedig a jugoszláv centralistákból ábrándították ki mostanában. Erre a kiábrándulásra vall egyebek közt az is, hogy amikor legutóbb a belgrádi egyetem tiszteletbeli doktorává akarták avatni, udvariasan értésükre adta, hogy szeretné, ha ezt az avatását elhalasztanák.

Seton Watson ugyanis éppen nem barátja a nagyszerb hatalmi tébolyoknak és ezt az álláspontját legutóbbi írásában nem is titkolta. Meg is kapta érte a magáét: a nagyszerb közigazdasági körök lapja, a Trgovinski Glasnik legutóbb elég érthető módon kitanította és megleckézette Jugoszlávia egykori protektorát és utána a következőket írja:

— Nekünk természetesen nem kellemes ha azt látjuk, hogy Angliában már a Seton Watsonok is ellenfeleink eszméit osztják.

Vajon mit szól a nagyszerb leckéztetéshez az a Seton Watson, aki évtizedes pártfogásával segített megteremteni azt a „rendet és békét”, amely az „erős” Jugoszlávia jövőtől Szabadkától lefelé Déleuropában dul?

kások betegséggel, öregségi és rokkantsági biztosításáról.

Nagyszabású versenyen mértek össze erejüket Berlin és Budapest atlétái az elmúlt héten. A verseny eredményeképpen tizenegy futamban indultak az atléták s ekközül hétszer a magyarok győztek négyszer a németek. A második helyezések nagyrészt azonban, tizenegyből nyolcat a németek nyertek el a harmadik helyezések nagyobbik része is német kézbe került úgy, hogy végeredményben negyvenkilenc, negyvennyolc a rányban mégis az övék lett a győzelem.

BIHAR MEGYE

— Szénné égetett a villám egy fiatalembert. Nagylétéről írják: Hatalmas vihar vonult el Nagyléta felett. Holló Gyula 19 éves földműves a község határában tartózkodott a földjűkön, amikor utolérte a zivatar. A fiatalember futni kezdett, amikor az eső esni kezdett, hogy valami fedett helyhez érjen. A villám közben egymásután csapkodott le arra a területre amelyen átszaladt. — Az egyik azután belecsapott Holló Gyulába s azonnal megölte. A zivatar után szénné égetve találtak rá Holló Gyulára.

HA HÁTRALÉKBAN VAN:
KÜLDJE BE TARTOZASAT
MIELŐBB A KANADAI
MAGYAR UJSÁGNAK

Valami új!

OLD CHUM FINE CUT TOBACCO

(„OLD CHUM” Finomra vágott dohány)

Végre kapható ez az apróra felvágott nagyszerű minőségű, közkedvelt dohányfajta, úgyhogy saját maga csavarhat cigarettát belőle.

Minden csomaggal ingyen adjuk a világ legjobb cigarettapapírját a kereszt védjegyű „Riz La Croix” nevű francia gyártmányt.



Gyűjtsd össze a csomagban található kártyákat, értékes tárgyakat, adunk egy-egy sorozatért.

Telepítési,
bevándorlási engedélyek.



Hajó-
jegyek
Pénz-
küldés

„PANNONIA”

WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: WINNIPEG, Man. 296, Main St.

BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK — HAJÓJEGY, PÉNZKÜLDÉS

Miután a bevándorlási rendelkezések megváltoztak ajánlatos felvilágosításért azonnal irodánkhoz fordulni. Előre kifizetett hajójegyek és óhasai utak előkészítése. — Pénzküldés amerikai dollárokból vagy óhasai pénzben. GYORS, BIZTOS, JUTANYOS. — Postán vagy táviratilag. A címzett sajátkezűleg aláírt nyugtáját küldjük vissza feladónak.

TELEPÜLÉS ÉS FARMOK ELADÁSA

JÓ ÉPÜLETEKKEL RENDELKEZŐ FARMOK NAGYOBB RÉSZBEN MUEVELÉS ALATT, KÉSZ SZÁNTÁSSAL 100 DOLLAR ELŐLEGTŐL FELFELÉ TELEPÜNKÖN MEGSZEREZHETŐK. — TAVASSZAL VETŐMAG KÖLCSÖN. — ELSŐ KÉT ÉVBEN EGYHARMAD — KÉSŐBB FELTÉRMEK TÖRLESZTÉS.

Hétről-hétre

Az aratás befejeződött, folyik a cséplés és Kecskemét környekéről naponta hatalmas vonatok szállítják el külföldre a gyümölcsöt és zöldséget. Julius eleje óta több mint másfél ezer vagon indult innen utnak és ha az uborkáért kevesebbet is kaptak a gazdák, mint szeretnék volna, részben a jó termés kárpótolta őket, részben pedig a baracktermésnek nagyszere az ára. A magyar termékek fő piaca Bécs, de vittek belőle nagyobb mennyiséget Németországba, sőt Svájcba is. A magyar buza iránt is nagy

az egész világon az érdeklődés, úgyhogy reméljük a pénzügyminiszter legközelebbi jelentése a gazdasági élet jelentős javulásáról számolhat majd be.

A cséplésnek az idén nagyon sok áldozata van. Az újságok naponta emlékeznek meg szerencsétlen lányokról és legényekről, akik a dobba estek, vagy akiket a lendítő kerék tett nyomorékká vagy más módon váltak a munka rokkantjaivá. Látszik ebből is milyen nagy szükség van a törvényjavaslatra, ami ősszel kerül a parlament elé a mezőgazdasági mun-



Kanadai Magyar Szövetség

CANADIAN HUNGARIAN ASSOCIATION

Alakult 1925 február 1-én.

A Szövetség célja: a kanadai magyarság anyagi és erkölcsi boldogulását elősegíteni, segítyre szorulóknak védelmet nyújtani, a meglévő szervezetek fejlesztésével és újak létesítésével a magyarság szerveződését előmozdítani és általában a magyarság Kanadába való beilleszkedését elősegíteni.

TAGJAINAK BIZTOS BETEGSEGÉLYEZÉST ÉS HALALESETI SEGÉLYT NYUJT ALACSONY HAVI, VAGY TÖBB HAVI ELŐRE FIZETENDŐ ILLETEK ELLENÉBEN.

BEÁLLÁSI DIJ NINCS - ORVOSI VIZSGÁLAT NEM KÖTELEZŐ KÉRJEN BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁST.

Központi titkár:

N. ISTVANFFY MIKLÓS.

Központi Iroda: WINNIPEG, MAN. 546 MAIN STREET

A KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉGET ERDEKLO BÄRMILYEN MEGKERESÉS A KÖZPONTI IRODÁBA KÖLDENDŐ.

ELADO ÉS BÉRBEADÓ FARMOK

Közel Saskatchewan állam legjobb búzatermő vidékén, ahol nagy számban vannak magyar családok letelepedve közel a városokhoz, lakóházak, templomok, nagyon jutányos feltételek mellett lehet részben megmólt földterületekhez jutni. — Ha közjegyzői okiratra van szüksége, vagy a családját akarja kihoztatni vagy pénzt akar az önzásába küldeni, keresse fel a legregibb magyar irodát, akár személyesen, akár levélben.

KONYHA FERENC, közjegyző
BOX 514. YORKTON, Sask.

Mi kapható A PANNONIANÁL

296 1/2 Main St. Winnipeg.

GRAMOFON LEMEZEK
DOHANYOK, KÖNYVEK
PIATNIK-féle játszó KÁRTYA.
Csomagonként postán 75 cent.

KOTANYI SZEGEDI ÉDES-NEMESPAPRIKA

Ara fontonként, szállítási költséggel \$1.25

A KANADAI MAGYAR UJSÁG HIRDETŐI ÉS ÜGYNÖKEI MEGBIZHATÓ CÉGEK, KIK KÉSZSÉGGEL TÁMOGATJÁK LAPUNKAT, HA A MAGYARSÁG RÉSZÉRŐL IS TÁMOGATÁSBAN VAN RÉSZÜK — VÁSÁRLÁSÁNÁL NE FELEJTSE EL MEGEMLITENI, HOGY A HIRDETÉST A KANADAI MAGYAR UJSÁGBAN OLVASTA, EZZEL PÉNZT TAKARIT MEG!



(Örize meg, címváltozásra felhasználhatja!)

A KANADAI MAGYAR UJSÁG KIADÓHIVATALANAK
296 1/2 Main Street WINNIPEG, MAN.

Tisztelettel bejelentem, hogy címem változott, így kérem az újságomat az alábbi új címre küldjen.

— ÚJ CÍMEM: —

Név:

Város: Tartomány:

Uca: Hátszám: Box:

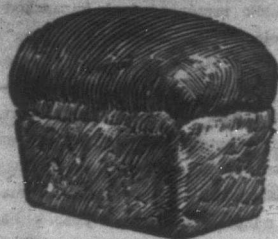
(c.c.) Mr. leveleivel.

— EDDIG ERRE A CÍMRE JART AZ UJSÁGOM —

Város: Tartomány:

(Címváltozás bejelentésénél kérjük mindig az új címmel az előző címet is tudatni!)

„PÉNZ VISSZA”
garancia-levél minden zsákban



Robin Hood lisztből készült kenyér friss és élvezhető marad

Robin Hood FLOUR

Hirek a megszállt magyar területekről

— Alnév alatt basádkodott egy sziguranca főnök. A lugosi sziguranca főnökét a lugosi vizsgálatból letartóztatták. Alekszandr descu sziguranca főnök valóságos pasauralmat honosított meg Lugoson. Négy év alatt, amióta a sziguranca élére került a visszaéléseknek felsorolhatóan tömegét követte el. De nem is a visszaélések tömege a fontos az egész ügyben, hanem az hogy a hivatalos vizsgálat szenzációs leleplezéssel járt. Kiderült, hogy Alekszandrescut tulajdonképpen Moldovának hívják, és mint ilyen körözött szélhámos volt, aki négy évig mégis be tudta tölteni a román állam biztonsági rendőrség vezető pozícióját.

A Bánságban nem tanulhatnak magyarul a magyar gyermekek. A bánsági magyar párt vezetősége az elmúlt évben 16 elemi iskolának kért magyar tanítókat. A szabályszerűen felszerelt kérvényeket a tanfelügyelő egyszerűen a papirkosárba helyezte. Most aztán kiderült, hogy a tanfelügyelőség a kérvényeket véleményezés végett magának az illető román iskola igazgatójának adta ki először, akiknek eredetileg saját magának kellett volna a törvény szerinti kérelme a magyar tagozat felállítását, ha magyar gyermekek száma törvényesen előirt 45-öt eléri, de ezt a kérelmet hanyagságból elmulasztotta. Olyan ez mintha a bíróság az alperestől kérne tanácsot, hogy mit tegyen a felperessel. Az illető román iskolaigazgató megfelelő név vegyelemzéssel természetesen sietve kimutatta hogy a magyar párt kérvényében feltüntetett magyar gyermekek nem magyarok, a tanfelügyelőség tehát mint tárgyatlanlalt dobatta a papirkosárba.

Magyarországra utazik Mussolini? — Mussolini olasz miniszterelnök, amióta elfoglalta a miniszterelnöki széket, nem távozott el Olaszország határain túlra. Annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot a hír, hogy a Duce nemsokára Magyarországra utazik. A Szt. Imre év alkalmával látogat el Mussolini Magyarországra és ezzel is tanujelét kívánja adni annak a különös ragaszkodásnak, amelyet Magyarország irányában érez.

— Betörőből városi végrehajtó lett Rumániában. Geller Ödön aradi újságíró váratlanul hazatérve lakásában egy betörőt talált, amint éppen az egyik szekrényt fessegette. Kiderült, hogy a tetten ért betörő nem

más, mint Barnau Gligor Arad város egyik végrehajtója. Az előhívott rendőrök Barnaunál a legfinomabb betörő szerszámokat találták. Kiderült, hogy az Aradon sűrűn elkövetett betöréseknek mind Barnau városi végrehajtó a tettese. Kiderült aztán az is, hogy Barnau régi megrögzött gonosztevő, aki be-törés miatt már börtöben is ült. Barnau most egyszerűen azzal védekezik, hogy a végrehajtói tisztség mellett rendszeresen kellett kultiválni a betöréseket, miután havi 2200 leles fizetésből nem tudott megélni.

— Bellai nyugdíjazták egy hazafias beszédért. Bellai József az amerikai szlovákok tiszteletére rendezet diszvacorán beszédet mondott, amelyben ki-jelentette, hogy Szlovénia közgazgatását a szlovákoknak kel minden fórumon a kezükbe ragadniok. A szocialista sajtó Bellayt élesen megtámadta s a népszerű embert azóta már nyugdíjazták is.

—Ukrán tüntetés Ungváron. Ruzsinszkoiban a nagy orosz és ukrán nyelvírnyazatok közötti harc újra kiélesedett. Az ukránok két napos demonstrációja egy tanítói gyűlésen robbant ki amelyen az ukránok követelték az ukrán nyelvnek a ruzsinszko-i iskolákban és összes hivatalokban való bevezetését.

— Gyerekcsera akció Magyarországon és Bulgária között. Szófiában élénk mozgalom indult meg, hogy bolgár diákokat vi-gyenek Magyarországra és viszont magyar diákok üldüljenek bolgár területen. A bolgár sajtó nagyon kedvezően fogadja a magyar — bolgár testvériesülést ezen újabb megnyilvánulását.

Uj macedóniai kormánybiztos. Sándor szerb király Dimitrievis Velyva lovasságtól ezredest a macedóniai agrárügyek kormánybiztosává nevezte ki.

Ósmagyar nyomok után kutat egy tudósunk a tibeti lámakolostorokba

Esztendőig tartó hosszú előkészítő munka után tavaly ősz-szel indult el nagyszabású kő-dőpázipia kutató expedíciójára dr. Ligeti Lajos fiatal magyar tudós, aki Tibetet, Közép-Kínát és Mongóliát kutatja át, vagyis azt a területet, amelyet idáig a

fehér ember legnehezebben a-vagy alig közelíthetett meg.

Ligeti dr. bizonyosra vette, hogy ezen az óriási földdarabon a láma-kolostorok és templomok könyvtárában nagyon sok olyan értékes adatra, kéziratra, könyvre fog bukkanni, amelyek hez idáig nem lehetett hozzáférni és így nyelvészeti, néprajzi és történelmi szempontból egyaránt értékes s érdekes anyagra tesz szert. A fiatal magyar tudós jelenleg Pekingben tartózkodik, ott dolgozza fel első tibeti utjának anyagát.

Ligeti Lajos előreláthatólag még három évet tölt Közép-Ázsiában, a kolostorok és templomok világában. Valószínűnek tartja, hogy kutatásával közben olyan régi írásokra is rá fog ta-lálni, amelyek valamilyen formában közelebb viszik a megoldáshoz azt a sokat vitatott problémát is, hogy hol volt a magyarok őshazája, amelyről az utóbbi években ismét ellentétes álláspontok merültek fel.

CIM VALTOZASKOR ELŐZŐ CÍMET IS KÖZÖLJE A KIADÓHIVATTALLAL

Miért költ pénzt gyufára?

Amikor a legújabb gyártmányú gázolinos öngyújtót teljesen INGYEN megkaphatja A KANADAI MAGYAR UJSÁG minden olyan olvasójának, aki folyó év NOVEMBER 1-IG HÁROM DOLLÁRT beklüdt hozzánk előfizetésének rendezése címén, annak azonnal küldünk egy nagyszerűen működő, értékes öngyújtót mely testvérek között is megér egy dollárt.

Minden egyes olvasónk, aki rendezel előfizetését hatalmas lépésekkel vizi előre a kanadai magyarság érdekében dolgozó sajtó ügyét és nagyban előmozdítja azon törekvésünket hogy amint a körülmények megengedik nagyobb terjedelemben, bővebb tartalommal jelenjünk meg.

Használja tehát ki minden egyes kanadai magyart ezt a páratlan alkalmat és mindazok, akik akár régebben nem rendezték előfizetésüket, vagy hamarosan lejár az előfizetésük: küldjenek be hozzánk három dollárt egy évi előfizetés gyanánt hogy küldhessünk címre a gyufára kiadott sok pénzt mind megtakarító öngyújtókból — míg a készlet tart.

Tekintettel ezeknek a finom kivitelű öngyújtóknak magas beszerzési árára, féléves előfizetésünknek — sajnos — nem küldhetünk ebből a nagyon is kifizetődő ajándékból, viszont mindazoknak akik nem tudnak jelenleg többet beklüdeni egy és fél dollárnál Ingyen küldjük meg Nyári Andor "A kálváriahelyi csata" című kétszáz oldalas vídám falusi regényét.

KÜLDJE BE TEGHÁT MINDENKI ELŐFIZETÉSET — MIG NEM KESSE!

—ELADÓ HÁZAK ÉS FARMOK ELŐNYÖS RÉSZLETFIZETÉSRE— INGATLANFORGALMI ÉS BALESET- ÉLET- VAGY TÖZ- ÉS JÉB- BIZTOSÍTÁSI ÜGYBEN is forduljon teljes bizalommal hozzánk akár személyesen, akár levélben.

A. R. McNICHOL Ltd. Winnipeg

288 Portage Avenue 65 925 Main Street North.

keresse Mr. PUTNIKOT

PÉNZRE VAN SZÜKSÉGE?

A mai világban, amikor olyan sok ember veszt el nehéz munkával megkeresett pénzét spekulációval, miért nem tessz Ön pénzét a mi bankunkba

A NÁLUNK ELHELYEZETT 4 1/2% KAMATOT ÖSSZEG UTÁN FIZETÜNK

Azaz minden 100 dollár után 4 dollár 50 centtel gazdagítjuk Önt évenként A mi bankunknál letétbe helyezett vagyonának biztonságáért nem kell aggodni: hatmillió dolláros alaptőkének vállal szert kezességét

HA MONTREALBA JÖN, FORDULJON

SANDOR M. BÉLA

HAJÓJEGY, PÉNZKÜLDESI ÉS TUDAKOZÓ IRODAJAHOZ MONTREAL, QUE. 1439 De Bullion St.



A legregibb gőzhajójárat Kanadába 1840—1929

Most az ideje, hogy családjá, rokonai és barátainak Kanadába való kihozatalára előkészületeket tegyen.

Írjon a Cunari Vonalnak az új nyelvén: Kimerítés és díjazás után igazítást fog kapni és a szükséges okmányok beszerzését elintézzük.

A Cunard Vonalnak az összes európai országokban van irodája, melyek az Ön családjának, rokonainak és barátainak mindenben segítségére lesznek. Ha családtagjainak pénzt éhajt Euro pába küldeni, azt a legjutányosabban a Cunard Társaság osztja fel.

Írjon a CUNARD HAJÓS TÁRSULAT címére

Cunard LINE

Has vagy annak Készen állunk

1863 Jasper Ave. EDMONTON
160 Pinder Block SASKATOON
481 Lancaster Bldg. CALGARY
279 Main St. WINNIPEG, Man.
26 Wellington St. W. TORONTO, Ont.
227 St. Sacramento St. MONTREAL, Que.

MARXTÓL FORDIG

AZ EURÓPAI MUNKÁSOK SZEGÉNYSÉGÉT A SZAKSZERVEZETI RENDSZER OKOZZA — MARX ELMÉLETE TÖBB VÉRBE KERULT, MINT A LEGÖRULTEBB URALKODÓK RÖGESZMÉI — MONDJA HENRY FORD

A pénz értéke. Ez lesz a címe, az amerikai autókirály, Henry Ford új könyvének, amelyen most végzi az utolsó simításokat szerzője, úgyhogy őszre már valószínűleg meg is jelenik. Négy száz oldalas vaskos kötet lesz Henry Ford új könyve és magába foglalja majd írójának rengeteg tapasztalatát, amelyeket eseményes és sikeresen gazdag életében szerzett.

Ford eddig megjelent művel különösen önéletrajza szenzációja voltak a könyvplacnak, igaz életétörténetét, életének kulcsfontosságú eseményeit, a fordulatokat azonban tulajdonképpen ez a könyv foglalja magában, amely most készül. De nemcsak Ford sikereinek részletes története lesz benne a

könyvben, hanem érdekes, talán gúnyos, talán elismerő, tárgyilagos, talán szellemesen egyoldalú portré a többi amerikai milliárdosról, Morganról, Rockefellerről, Astorról továbbá egyéb híres egyéniségekről, mint Hooverről, Coolidge-ról és Edisonról, aki egyébként a szerző legbensőbb barátja. Ez lesz talán legpikánsabb része a könyvnek.

De az európai olvasót ennél is jobban fogják érdekelni azok a tapasztalatok, amelyeket Ford legutóbbi európai útján szerzett. Ez az utazás a mult esztendőben történt, amikor Ford huzamosabb ideig Angliában tartózkodott és három ízben György királynál kihallgatásokra volt s véle gazdasági kérdésekről tárgyalt. Abban az időben ezeket a magánkihallgatásokat a legnagyobb titoktartással kezelték.

Ford új könyvéből fogja először megtudni a nagyvilág, hogy a tárgyalások Angliában megteremtendő óriási gummiültetvényekről folytak. A gummi termelés új módját — mint köz tudomásu — Edison fedezte fel a közelmúltban. Új növényt talált Mexikóban, amelynek rostjából kaucsukot lehet előállítani. A feldolgozás módja meglehetősen olcsó és a világ gummi szükségletének tetemes megnövekedése következtében üzletileg is kifizető. Az új gumminövénynek megvan az a kitűnő tulajdonsága is, hogy a világ minden táján termelhető, nemcsak a trópusokon. Ford angliai utazása ezzel a kérdéssel volt összefüggésben és nyilván ugyan ez a jelentősége Ford idei európai utazásának.

A könyv egyharmadrésze Európa politikai és gazdasági viszonyairól foglalkozik. Ford különös figyelemre méltatja az óvilág munkáspolitikájának kérdését, nagy statisztikai adathalmazt vonultat fel tételeinek igazolására és mindenütt saját álláspontját fejezi ki. A könyv végén a munkások helyzetéről és a munkások szervezeti rendszeréről szól, amely lehetetlenné teszi az egyéni többleteljuttatást Amerikában szokásos nagyobb javadalmazását.

Ford könyvének ez a fejezete megsemmisítő kritikát mond a marxizmusról, amelynek elsősorban írja rovására Európa széles néprétegeinek elszegényedését. „Marx tanítása — mondja Ford — gigantikus történelmi tévedés, amely több áldozatot és vért követelt eddig az európai történelemben, mint bármelyik rossz tanácsadókkal körülvett uralkodói örület.”

NÉGYEN ODAVESZTEK EGY ALBERTAI TAVON

A Stettler melletti Buffalo tavon egyetlen napon négy csónakázó vesztette életét, amikor néhány pillanat alatt kitört vihar miatt a kirándulóknak már nem volt elég idejük arra, hogy idejében partra menekülhessenek. Burrell Hanna mellett gazdálkodó farmer és két fia, valamint azoknak egyik barátja volt az áldozat, míg a 16 éves Harold Burrellnek sikerült egy fatönkébe kapaszkodva megmenekülnie.

ÖRÖKRE ELTÜNTEK A SVÁJCI ÓCEÁNREPÜLŐK

Két fiatal svájci pilóta már augusztus 19.-én reggel utnak indult az amerikai partok felé a portugál Lisszabonból, de mind a mai napig nem érkezett meg Amerika földjére. Tizenkét órával az indulás után szerencsésen átrepültek az Azori szigetek felett, azóta azonban egyetlen hajó sem látta a repülőgépet vagy annak roncsait. Eleinte abban reménykedtek, hogy a sötétben való repüléshez nem szokott két vakmerő repülő talán ugyanolyan körülmények között szállott le, mint a Bremen nevű német repülőgép, amely egy teljesen elhagyott kanadai szigeten ért partot. Miután azonban mindeddig sem miféle életjelet nem adtak magukról a svájciak, már-már a-

llig van remény arra, hogy valaha is élve előkerüljenek. Az Európából Amerikába való repülést még ma is veszedelmes hazárdjátéknak tartják a repülők, különösen a kedvezőtlen szélirányok miatt, miután így egykönnyen megtörténhetik az a szerencsétlenség, hogy a heves szél ellen dolgozó repülőgépek idő előtt kifogy a benzín, — illetve gazolinkészlete s a pilótáknak kényszerleszállást kell végrehajtaniuk az Óceánnak hullámsírral egyenlő háborgó felületén. A két svájci fiatal ember számítván az eshetőségekre, összecsuható gumicsónakot, valamint tengervízet sótalanító készülékét is vitt magával, arra az esetre, ha le kell szállaniuk a tengerre.

MAGYAR GYŐZELEM

Farkas István honfitársunk, annak ellenére, hogy tulajdonképpen, mint az egyik winniepei nagy nyomdával szakembere szokott megbecsülést szerezni a magyar névnek: ezáltal, mint kertész tűnt ki, amennyiben a Western Garden Show címen meg tartott virágkiállításon második díjat nyert.

KÉT GYERMEKET LOTT AGYON EGY KISFIU

A Fort William közelében levő Hymersben rettenetes szerencsétlenség történt. Egy Kozy nevű farmer patkányvadászatra indulván a szénakaszal sarkához támasztotta fölötti fegyvert, miután sűrűen a telefonhoz hívták és nem akarta a fegyvert bevinni a házába, nehogy véletlenül valami szerencsétlenség történjék. A tíz éves Kozy János azonban valamilyen megpillantotta a fegyvert, melyet játékból két kis testvére, a 8 éves Irénre és a 3 éves Harryra fogott. A fegyver azonban elcsúszt és a golyó mindkét kis gyermek életét a szíven kioltotta.

ISMÉT ELFOGTAK EGY KANADAI RUMHAJÓT

Az Egyesült Államok parti vámőrsége mult szombaton ismét elfogott egy szeszest Itálakkal színtült megteit csempészőhajót, melyről kiderült, hogy Nova Scotia-i illetőségű. A hajó rakományát amerikai szokás szerint a tengerbe dobálták, a csempészek ellen pedig szigorú eljárás indítottak.

MEGMENTETTÉK AZ ÉGŐ TEHERHAJÓ LEGÉNYSÉGÉT

President Harrison személyes állítástól gőzös közel két teljes napi késéssel érkezett meg Newyorkba, miután messze benn a nyílt tengeren napokig cirkált egy lángokban álló német tehergőzös körül, hogy annak menekülő legénységét kimentesse a habokból. Az 65 év előtt épült gyémántszállító német teherhajó éppen utolsó útjára indult, miután terv szerint Európába érkezésekor ugys leserrelték volna.

MACDONALD'S Fine Cut

Aki maga sodorja cigarettáját — az jobb dohányt nem talál

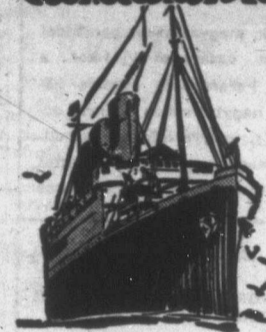
Minden csomag dohányban **ZIG-ZAG** Cigaretta Papir ingyen



GYŪJTSE A KÉPES KÁRTYÁKAT!

Canadian Pacific Steamships

A legjobb utvonal Európa és Kanada között



Külföldi utleveleket rövid idő alatt készítenek becszerünk mindazoknak, akik haza óhajtanak utazni. Majd- és vasuti jegyeket az Óhasába és vissza az alatt felsorolt iródnak bármelyikében kaphat.

Hajóindulások miatt nem kell várakoznia, mert hetenként többször indulnak legnagyobb és leggyorsabb hajóink Montrealból és Quebecből Antwerpen, Cherbourg és Hamburg felé.

Bevándorlási engedélyeket és Affidavitokat segítségünkkel könnyen és gyorsan szerehet rokonai részére. Dollárokat a világ bármely országába küldhet velünk! Bővebb felvilágosításért forduljon a legközelebbi CPR ügynökhöz, vagy írjon a következő címek bármelyikére:

| | | | |
|--|---|--|--|
| D. R. KENNEDY 201 St. James St. Montreal, Que. | J. BLACK MACKAY King & Yonge Sts. Toronto, Ont. | C. H. WHITE 87 Main St. North Bay, Ont. | J. J. FORSTER C.P.R. Station Vancouver, B. C. |
| G. E. CARTER — 49 King St., Saint John, N. B. | | | |
| R. W. GREENE 104 A. C.P.R. Bldg. Edmonton, Alta. | G. F. SCHMIDT 372 Main St. Winnipeg, Man. | D. I. LALKOW 115 C.P.R. Bldg. Saskatoon, Sask. | G. H. SWALWELL 115 C.P.R. Bldg. Saskatoon, Sask. |

W. C. CASEY, GENERAL AGENT
372 Main Street Winnipeg, Man.

DOHANYARATÓMUNKÁSOKAT KERESÜNK!

Hozzáértő, dolgozó magyarok forduljanak azonnal

KOCSIS IMRE-hez
4751 Main Street
VANCOUVER, B. C.

Negyven dollárt fizetünk hónaponta!
AKI TARTOS MUNKÁT AKAR, — JELENTKEZZEK!

Győződjék meg arról, hogy legyen elegendő

MELEG VIZ

a háztartásban. Vásároljon

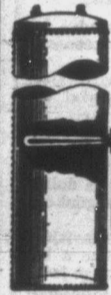
VILLAMOS VIZMELEGÍTŐT

CSAK \$1.00 KELL LEFIZETNIE

hogy beszereljük a víztartályába. A hátralékot könnyű részletekben fizetheti.

„Hotpoint” villamos vízmelegítő \$20,50

„Red Seal” villamos vízmelegítő \$19,00



A szerelést bizza ránk

Winnipeg Hydro

55-59 PRINCESS ST.

Telefon: 848 132 848 133

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi

Uljön fel erre a villanyos kocsi-ra, ez éppen oda fogja vinni. Kérem, mutassa meg nekem az utat a legközelebbi postaállomáshoz. Menjen a legközelebbi uccában a hidon át. Nagyon messze van az innen? Csak tíz percnnyire. Jobbra vagy balra kell-e fordulnom? Menjen egyenesen előre. Van egy tollja? Akar egy tollat? Kérem adjon nekem egy tollat. Kérem, adjon nekem egy iv papírost. Kinek akar írni?

Take this car, it will bring you right here. Please show me the way to the nearest post office. Take the next street and go over the bridge. Is that very far from here? Only ten minutes. Must I turn to the right or left? Go straight ahead. Have you a pen? Do you want a pen? Kindly let me have a pen. Please, give me a sheet of paper. To whom are you going to write?

Ték dísz kár it vill bring ju rájt der. Plisz só mi di vé tu di niresst pöszt affisz. Ték di nekast sztrit end gó óvür di bridz. Iz det veri fár fram hir. Onli ten minitsz. Maszt áj törn tu di rájt or left? Gó sztrét ehe-d. Hev ju e pe-n? Du ju vánt e pe-n? Kájndli let mi hev e pe-n. Plisz giv mi e sit av pópör. Tu hum ár ju góing tu rájt?

MINDEN AMERIKAI MAGYAR TUDJA

HOGY MEGTAKARITOTT PÉNZÉT NÁLUNK KELL ELHELYEZNI KAMATOZÓ BETÉTRE MERT mi 4 1/4% kamatot fizetünk, MERT mi a kamatot negyedévenként írjuk a tőkéhez, MERT Állami bank vagyunk és MERT bankunk vezetősége közel 30 esztendeje szolgálja az amerikai magyarságot.

The Harbor State Bank
EMIL KISS, President

FOURTH AVE.—9th STREET NEW YORK

„AZ AMERIKAI MAGYARSÁG ÁLLAMI BANKJA”

NE KISÉRLETEZZEK

UJ BANKOKKAL

forduljon bizalommal a régi kipróbált pénzküldő irodához amelyik már 5 év óta áll teljes megalapozottságra a magyar-ság rendelkezésére.

KÉRDEZZE MEG

barátját, ismerőst, aki már küldött általunk pénzt az óhasába és annak jóváhagyása a legjobb bizonyíték arra néve, hogy a legrovidebb idő alatt, a legpontosabban a mi irodánk készenléti pénzküldeményét.

AFFIDAVITET

hozzátartozói részére megcseszük. Mindenféle ügyben eljárunk. Hajójegyeket az óhasra vonalakra eladunk.

VIGYAZZON

a címre!

Dr. JÁNOSSY & COMPANY

Toronto, Ont.

543 Queen St. W.

Ne dőljön be a gombamódra szaporodó ügynököknek

ORVOSOK

Dr. P. H. McNULTY M. D. C.M.
Bőntgen specialista, sebész
és nőgyógyász
Lakás 135 Harrow Street.
WINNIPEG, MAN.

Dr. H. HERSHFELD
orvos és sebész
Ultraviola és Röntgensugár-kezelés
Lakás telefon: 35 600
Lakás telefon: 31 162
MAGYARUL BESZÉLUNK!

Dr. J.E. WILKINSON
a magyarok fogorvosa
520 Telger Building
A 15-centes Store felett
EDMONTON, ALTA.

Dr. A. GUTTMAN
orvos és sebész
X-sugár vizsgálat, kezelés.
Lakás telefon 26 947
Lakás telefon 53 422

HA BETEG
az orvoshoz menjen legelőször
A RECEPTELL JÖJJÖN
KELLY DRUG CO. Ltd
1794 Hamilton Str.
REGINA, Sask.
Telefon: 4032.

Ha bármilyen orvosra van
szüksége, küldje rendelését
vagy jöjjön személyesen Kanadába
egyetlen magyar gyógyszer-tárba.
MASSIG'S DRUGSTORE
1609-11th Ave. REGINA, Sask.

A DONGÓ
az egyedül magyar vicslap egész
Amerikában. Huszonhét év óta
KEMÉNY GYÖRGY szerkeszti a
DONGÓT.
Elsőfizetés egy évre 3 dollár, fél-
évre 1 dollár 50 cent, 4 hónapra pe-
dig egy dollár.

KEDVES HONFITARSI!
A Kanadai Magyar Ujság min-
den ügyes-bajos dolгодban se-
gít, tanácsot ellát. Pártold sa-
ját lapodat: a Kanadai Magyar
Ujságot!

UJ BEVANDORLÓK!
Csak egy fog boldogulni az új haz-
ban, ha az alanti könyvekből ren-
del. A rendelés fizetése blyegke-
ben is beküldhető.
NYITRAY Nyelvtan \$1.00
GREEN Nyelvmester \$2.00
BRAUN Nyelvtan \$1.25
GREEN Szótár \$1.25

MEGJÖTTEK!!
AZ UJ GRAMOFON LEMEZEKI.
ORIASI VALASZTEKI.
KERJEN AZONNAL RESZLETES
ARJEGYZEKET!
PANNONIA WESTERN CANADA
COLONIZATION SOCIETY
296 1/2 Main Str., WINNIPEG, Man.

HOLLAND
AMERICA LINE
Magyarországból
Kanadába
Közvetlen összeköttetés
ROTTERDAM ES HALIFAX
között a Holland Amerika Line
nagy és kényelmes hajóin. A
társaságnak irodái vannak Bu-
dapestben, Prágában, Bécsben,
Zágrábban, Bukarestben, Moszk-
vában, Brémában, Hamburgban
és Rotterdamban. Díjtalanul sze-
rezzük meg bevándorlóik részére
a kanadai kormánytól a partra
szállást engedélyt. További fel-
világosítást kaphat bármely ügy-
nköriünkél. Levél- és érdeklődé-
sét küldje el címre:
HOLLAND-AMERICA LINE
675 MAIN STREET
WINNIPEG, Man., Canada.

UZLET
— De az Isten áldjon meg.
Ha ténylegesen csak harminc
mérőföldes sebességgel hajtottál
miért esküdtél meg a bíró előtt,
hogy a sebesség hatvan mér-
föld volt.
— De hát kérek, én vagyok
annak az autóbilának az ügy-
nöke.

Ha pénzt akar küldeni a
világ bármely részébe,
vegyen
Canadian National
Money Order
Express
Pénze biztonságáért
tökéletes jótállást vállalunk

UJ és közvetlen személyszállítási forgalom
LLOYD HAJÓKKAL
MONTREAL ES BREMEN
Kabin osztályban \$145. Harmadik osztály \$109.50
Kabin osztályban \$145. Harmadik osztály \$118.00
Rendes hajójáratok:
Felvilágosítást forduljon a helyi ügynökhöz vagy
NORTH GERMAN LLOYD
Montreal, Que 1178 Phillips Place
Winnipeg, Man. 654 Main St.
Regina, Sask. 1724-11 Ave.
Edmonton, Alta. 1025-101 St.
Toronto, Ont. 24 King St., West.

KELETKANADAI IRODA
Vezető: SZABOLCS FERENC
Gyors és biztos pénzügyi — Hajójegyek — Bevándorlási és utlevél
ügyek — Polgárosságok — Fordítások és okiratok — Könyvjelző ügyek
Farmok, házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyű fizet-
és feltételekkel, bármely nagyságban kaphatók. Kérjen ajánlatot — Min-
dennemű biztosítás — Könyvek, újságok és hangfelvételek árusítása.
Bármely ügyben forduljon bizalommal a címre:
IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU
8 Barton Str. East — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

Kish Andor boardingháza
magyarok találkozóhelye
Olcsó szobák és jó koszt. A honfitársak pártfogását kéri a
tulajdonos
FORT WILLIAM, Ont.
528 McLAUGHLIN ST.

HA JO KOLBASZT AKAR
ENNI KERESSE FEL
MAGYAR ES
ZEMNICKY
HENTES OZLETET
220 Alexander Ave
WINNIPEG, MAN.

Magneto Service
Station Limited
Motorok, generatorok, gépek,
mágnesek, sebességmérők, bate-
riák stb. nagy választékban.
3047 Broad Str. REGINA, Sask.
Magyar tolmács alkalmazva

SZARKA JÓZSEF
üzletében magyar pipa- és
cigaretta donany, papír kap-
ható.
A KANADAI MAGYAR UJSÁG
ügynöke előfizetéseket, hírde-
téseket, keresztetéseket fel-
vesz a lap számára.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
406-4. Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

WINDISCH JÓZSEF
Hajójegy és telephál iróda.
SASKATOON, Sask. P. O. Box 1630
628 „H” Ave. South Telefon: 3809
CSALÁDJANAK, TESTVÉREINEK
ES ISMERŐSEINEK beutazási en-
gedélyt megszerzem, hajójegyet
itt megvehet.
PENZKÖLDES nagyon jutányos é-
ron árbehová.
THE CROWN LIFE INSURANCE
COMPANY főképviseletje.
Szívesen adok felvilágosítást tel-
jesen felszerelt és felszerelés nél-
küli farmokról.
„PANNONIA”
WESTERN CANADA COLONIZA-
TION SOCIETY
saskatooni irodájának vezetője.

TERMÉKENY FÖLDEKET
vehet Albertában olcsó áron
Ha módjában áll letelepedni
írjon magyarul bővebb
felvilágosításért
SMALE & ARMSTRONG
LEDUC, ALTA.

ÉRTESITEM
a winniepei magyarokat, hogy
borbély-üzletemet áthelyeztem
216 ALEXANDER AVE. ALA.
Szíves pártolást kér
Hauser Sebő
tulajdonos

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni,
vagy PÉNZT akar küldeni hozzá-
tartozóknak forduljon bizalommal
SIPOS GYÖRGY
Irodájához,
Melville, Sask.
ahol haladéktalanul el fogják intéz-
ni a dolgot. — BEVANDORLÁSI
ENGEDÉLYEK, FARM-VÉTEL,
MUNKAKÖZVETÍTÉS

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni
vagy PÉNZT akar küldeni hozzá-
tartozóknak forduljon bizalommal
SHOMODY JÓZSEF
Irodájához;
Spiritwood, Sask.
ahol haladéktalanul el fogják intéz-
ni a dolgot. — BEVANDORLÁSI
ENGEDÉLYEK — FARMVÉTEL
MUNKAKÖZVETÍTÉS

ITT A SZEZON! OLCSON VEHET HASZNÁLT AUTÓT!
McLaughlin Touring \$140
Chevrolet Sedan \$345
928 Essex Sedan \$895
Ford Touring \$125
Dodge touring \$125
Nash touring \$225
KERESSE FEL MR. KOVACSOT Salter-Dufferin sarkán levő
garázában. Becserdőlők használt autóját. Kedvező fizetési feltételek.
Szakszerű javítás
MANITOBA MOON MOTORS LTD.
Ph: 54574. MOON & WINDSOR autók képviselete. Ph: 54575.

FORDULJANAK TELJES BIZALOMMAL AZ ALANTI REGI ES
JOHIRÓ CEGUNKHOZ, HA SZÜKSÉGE VAN A KÖVETKEZŐKRE:
UTLEVELEK és ahhoz szükséges kérvények megfogalmazása, AFFI-
DAVIT beszerzése rokona és ismerőse részére. HAJÓJEGYEK eladása.
PENZTUTALAS a leggyorsabban és teljes jótállással. ELET ES TUB-
BIZTOSITÁS. FARMVÉTEL, bérlet és eladás követelménye. KÖZJEGY-
ZŐI okiratok kiállításra bármely nyelven. MEGHATALMAZÁSOK kö-
nyvjelző hitelesítése.
SIMON és OBERHOFFNER
KIR. KÖZJEGYZŐI HIVATALA
MAGYAR OSZTÁLY VEZETŐJE: EISENZOPF JÁNOS
INGATLANFORGALMI ES HAJÓJEGY IRODAJA
17 17-11th Ave. REGINA, Sask.

RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHÁNY
és mindenféle kert-remény megterm, akar földet
venni,
CSALÁDJÁ, VAGY ROKONA részére Bevándorlási Engé-
délyt akar beszerzeni,
HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni
SZEMÉLYESEN, VAGY LEVELELEGG FORDULJON
RAYMOND, Alberta.
P. O. BOX: 289.
MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

MINDEN
esetben keresse meg SZAKÁCS
GÁBOR IRODÁJÁT, KI A C.P.R. CO.
képviseletje és a CANADIAN PACI-
FIC EXPRESS pénzügyi irodája.
ÜGYE
akár pénzt küld, akár rokonát a-
karja kihozni, a
LEGBIZTOSÁBBAN
lehet elintézni. Ha általa venni vagy
adja el farmját, Szakács Gábor iro-
dájának megbízható munkája által
SIKERÜL
Box 30. Telefon 23
KIPLING, Sask.
ELŐFIZETŐINKET KERJÜK, HOGY
mindennemű elváltatásnál előző el-
váltást is
TUDATHI SZÍVESKEDJENEK.

Minden olvasónk saját
érdeke is, ha csak a
lapunkban hirdető
cégeknek eszközli
bevásárlásait
1. Előnyök:
A legújabb elgá-
lítás-berendezésben
és mindenféle
szerszámokban
és anyagokban
és mindenféle
szerszámokban
és anyagokban
és mindenféle
szerszámokban
és anyagokban

Kenyértörésre kell hát vinni a dolgot. Akármerre dül az,
itt az ideje, hogy megmozdítsa.
— Mondom én az igazat is, uram, ha arra van ápititu-
sod.
— Az asszonyainkat elrejtettük uram. De nem előletek
(— Mi furfang lehet e mögött? — Őült föl a gondolat
Skender bég fejében és ki is került az rögvest.)
— Hát ki az istennyila elől, aki csapjon a ravasz koponyá-
ba?
— Hát csak azért, nagy jó uram, mert csata után, mikor
megrészezsik a vértől, nem tanácsos asszonyépnek a férfiem-
ber kezégyében lenni.
— Csata után? Csak nem akarsz egyedül csatázni elle-
nünk?
— Nem én. Nem kenyerem a harc. Békességszínálás a
mesterségem, hiszen bíró vagyok.
— Hát akkor ki a sístergős, tüzes, kacskaringós isten-
nyila fog itt csatázni?
— Már éppen, hogy olyan istennyila féle, nagy jó uram.
Ozoray kassai várkapitány uram hívja majd fel kegyelme-
ket egy magyaros fordulóra.
— Ozoray?
— Az ám, meg a legényel. Tán ismeri is a kegyelmét kí-
gyelmed?
— Honnan tudod, hogy ők jönnek, Te kutyahitű?
— Véletlenül, hidd el. Hirtét vette, hogy vendégségbe jöt-
tetek az ő portájára, hát előtek jön négyasas legényével, lehet
hogy ősszáz is. Így parancsolja ezt a magyar virtust... Hát e-
szért rejtettem el az asszonyainkat, nagy jó uram!
— No ha elrejtetted, nem is látod őket többé világéleted-
ben.

— Majd megtudod mindjárt. Az én uram küldött hozzá-
tok. Nem kincsért, nem pénzért portékáért. Egy bokrétáért
csak, aml ingyen nő a házaitok táján. Add elé a bokrétát, amit
együgyüségben elrejtettél előlünk.
— A bokrétát, uram dehogyan rejtettem el — nyújtotta az
időt Tóth András bíró uram, — Kerüljtek be a kiskertekbe.
Annyit kaszáhattok muskátli, basarózsát, szászor szépet, szüz-
máriafácskáját, hogy rogyásig megtelk velük valamennyi sze-
keretek.
— Ne kertelj barátom. Majd mit mondok a kertjeitekre.
Nem takarmány kell nekem, hanem igazi rózsza.
— Nem csinált virág ez egyse. Ember gyönyörűségére is
ten teremtette valamennyit.
— Ne teted magad együgyűnek. Tudod te jól, miről
van szó?
— Nem én, uram míg meg nem mondd.
— Olyan rózsákra van szükségem — halod-e? — ami-
ben a fényes arcu szultán szívének telik majd öröme. Tudod-e
ki a fényes arcu szultán?
— Hogyne tudnám. A ti császárotok Ökélme — felelte
Tóth András kurta szóval.
— És a tiétek is, kutyahitű magyar.
— Arról már nem tudok. Nem koronáztuk meg. Igaz:
regnál rajtunk mostanában mégis.
— És ezt csak úgy félvállról mondd? — fortyant fel a
török góg a bégben...
— Tiszteleggel mondom, de mit örüljek neki? Annyi
jót tett talán velünk?
— Persze, hogy tett. Nem jó cselekedet-e az tőle, hogy
kegyelmében hagy benneteket ti kutyahitűek?
— Ez is élet, uram?

Kanada Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.

Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
206 1/2 Main Street, WINNIPEG, Manitoba, Canada. Telefon: 23747.

Szerkeszti: BACSKAI P. BÉLA Editor

Nyomdaigazgató: NEMES GUSZTAV

A kiadóhivatal vezetője: KOVACS MIHÁLY

Nagyobb hirdetések árait kívánatra azonnal közli a kiadóhivatal.

Rates on advertisement contracts furnished on request.

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromszori kiadás \$1.25. Kijelölje be Money Orderen vagy bélyegben a kijelölendő hirdetéssel.

KERESEM SOLE ILLÉST. Aki tud róla értesítse Csulyak Ferencet, kinek címe: 236 Simcoe St. TORONTO Ont.

ELADÓ egy jóforgalmú bordingház. Érdeklődni lehet levélben vagy személyesen 301 Laura St. WINNIPEG Mr. G. G.-nél. 35-7

KERESEK azonnali belépésre egy ügyes magyarul és szlovákul beszélő szakácsnét. Havi fizetés 50 dollár, jelemezni lehet Péter BABICS BOX: 1952 SUDBURY, ONT. 34-6

KERESEK egy 14-15 éves, szegény családból való lánykát gyerek mellé. Jó otthon, jó bánásmód. Vidékről is jelentkezhetnek. Hans János 118 Edmonton St. Winnipeg. 35-7

KERESEK egy ügyes fiatalembert tejkiherdónak, aki fejni is tud. Csak olyanok jelentkezzenek, akik állandó munkát akarnak. Fizetek havonta 30 dollárt. Steve Maczonkat BOX: 336 MELVILLE, Sask. 34-6

MINDEN BUSHELT ES M N DEN FUVART A POOL ELEVATORBA!

Ha megfogadja a fenti ajánlatot, akkor mint pooltagot a szállítási eladás minden előnye megilleti: Szállítva tehát termékét a poollevatorba, hogy

1. a legjobb kiszolgálást élvezhesse,
2. kevesebb kezelési költséget fizessen,
3. gyarapítsa a pool értékesítési tekintélyét,
4. megkapja a poollevatorok vagyonfelelőseiből az őt megillető részesedést.

"ADJUK EL A BUZÁT A POOLELEVATOROKNAK!"

Amennyiben nem volna a termelőhöz közel poollevator, a pool egyáltalán nem számít kezelési költséget, sőt részeseitől Önt mindazokban a jutalékokban, amelyek a poollevatorokhoz szállító tagokat megilletik — feltéve hogy az alább megjelölt módon szállítja a rakodóhoz a termékét.

Ha közvetlen a rakodóról szállít gabonát a poolnak (Platform car shipping) irányítsa a küldeményt a következő címre:

(To the order of) Saskatchewan Pool Elevators Ltd.,
c/o. Saskatchewan Pool Terminals,
Port Arthur, Ont.

és ugyanakkor értesítse levélben a Saskatchewan Pool Elevators Ltd-et WINNIPEG

A fuvarlevél (Bill of Lading) a legközelebbi poollevator ágenszék címére küldendő, akitől kívánatra előleg is kapható. Beküldendő azonban a fuvarlevél a Pool Head Office, Regina címére is, mely esetben azonnal meg kell írni hogy mennyi előlegre tart igényt a termék.

Saskatchewan Co-operative Wheat Producers Limited

Head-Office REGINA, Saskatchewan

IDEJE, HOGY MINDEN RÉGI OLVASÓNK LEGALABB EGY ÚJ ELŐFIZETŐT SZEKEZZEN A KANADAI MAGYAR UJSÁGNAK!

HATALMAS ÁRADÁSOK VILÁGSZERTE

Míg a délszerbái Csakubben 50 ember fulladt meg az ottani áradások alkalmával, addig Északindianában oly fenyegető veszedelem jelent a folyóknak medrűkből való kilépése, hogy még a börtönök lakóit is szélnak engedték, azzal a kikötéssel, hogy a veszély elmúltával „visszatérnek."

HAZATÉRŐBEN AZ ANGOLOK

Hatvan angol farmmunkást deportáltak múlt szombaton, miután nem voltak hajlandók a kanadai körülmények és bérek mellett munkát vállalni. Állítólag azért nem akartak dolgozni, miután nekik Angliában havi ötven dollárt és könnyebb munkát ígérték. A visszatérő angolok kijelentései szerint sok esetben a farmerek is hibásak voltak, mert nem akarták vagy tudták kifizetni a béreket.

TALALON

— Hallja, pincér, ezen az asztalterítón itt van az egész étlap.

— Nos és tetszett már válasz tani?

NOVEKEDŐBEN A CSECSEMŐ-JÁRVÁNY OTTAWABAN

Kanada fővárosában újabb meg lehetőséget elharapódzott a járványos csecsemőbénulás és a betegségek száma már 19. Az ottawai városi hatóságok éppen ezért megtekintették minden óvintézkedést a legutóbbi Winipegről ren deltek 5000 dollár értékű aszrumot a rettenetes betegség gyógyítására.

Gyenge áresés a tőzsdén

A multheti winipegi helybeni ártó árak a következők voltak:

| | | |
|---------------|------------|------------------|
| BUZA — | | |
| No 1 | \$1.54 1/2 | No 2 \$1.50 |
| No 3 | \$1.46 1/2 | No 4 \$1.38 1/2 |
| No 5 | \$1.21 1/2 | |
| ZAB — | | |
| No 2 C W | 67 1/2 | No 3 C W 64 |
| ARPA | | |
| No 3 C W | 76 1/2 | No 4 C W 71 1/2 |
| LEN — | | |
| No 1 N C W | \$2.55 | No 2 C W \$2.51 |
| No 3 C W | \$2.23 | |
| ROZS — | | |
| No 1 és 2 C W | 108 1/2 | No 3 C W 103 1/2 |

KELEN SÁNDOR, Montreal

BANKÁR, KÖZJEGYZŐI, PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY IRODÁJA

LEGOLCSÓBB, LEGGYORSABB PÉNZKÜLDÉS! KÉRJEN PÉNZKÜLDŐ IVET
EDDIGI SOK EZER ÜGYFELEM BIZALMA IGAZOLJA PONTOSSÁGOMAT!
PERMITEK BESZERZÉSE CSALADOKNAK, ROKONOKNAK, BARATOKNAK
BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK

Pénzküldésünk gyorsasága és pontossága a legtekélyesebb egész Amerikában. — Ha nem küldött általunk pénzt az Óhazába, — tegyen egy kísérletet és meg fog győződni a különbségről, ha kábellel és nem a lassú rádió módon küld pénzt. — Kérdezze meg barátai közül azt, ki már általunk küldött pénzt, — s ezonnal Ön is KELEN BANKHAZA által fogja küldeni a pénzt!

AZ ELSŐ KÜLDÉSNEK 1 DOLLAR, ISMÉLT KÜLDÉSNEK
A KÁBELDIJ csak 50 cent
BIZTOSÍTÁSOK: ÉLET-, BALESET ÉS BETEGSÉG ESETÉRE,
HAZAI VONATKOZÁSÚ ÉS EGYÉB JOGÜGYLETI OKIRATOK
SZAKSZERŰ SZERKESZTÉSE S HATÓSÁGI ÉRVÉNYŰ HITELESÍTÉSE

Cím: **ALEX. A. KELEN, MONTREAL**
1456 City Hall Ave.

— Furcsa ember vagy te, bíró. De nem igen tehetsz róla, hogy együgyűségben nem tudod felírni ésszel, mekkora a talmas ur a szultán, kinek Allah növecsse meg a szakállát.

— Már hogyne érném fel ésszel. Érzem a kezének a nehezét születésem óta.

— Erzik azt a királyok is. Mégis kedvibe járnak.

— Ők tudják, mire végzik?

— No látod. Amit a fényes arcú padisah akar tőletek, nem pénztérő holmi. Mondottam már. Megtiszteltetés az, hogy éppen a ti rózsáitokat kívánja meg.

— Köszönjük a tisztességet, csak azt nem értem, miről is van hát szó?

Az ácsorgó katonák már eddig se nagyon értették, mit alkudozik a hatalmas bég ezzel a kutyahitű gyaurral olyan sokáig, ahelyett, hogy piláfrá aprítatná.

De most már a bég türelme is végetért, mert átlátta, hogy a rabszolga sorba született hitetlennek a lázadó gögje öltözött bele a semmit meg nem értő, butaság birkabőrbe.

— Elég volt a szóból! — dördült Tóth uramra.

De az csak állt egyenesen, mint a jegenyefa, amikor javában csapkodnak körülötte az ég tüzes nyílai.

Tehet arról a jegenye, hogy az Isten ilyen félelmet nem ismerő egyenesnek teremtette?

— Ha neked elég volt a szóból, nagy jó uram, én is beérem ennivel.

Skender bég indulatában a görbe kardjához kapott, de aztán mégsem húzta ki, mintha eszébe jutott volna, hogyha kettéhasítja e csufondáros parasztnak a fejét, hogy beszél aztán okosan azzal a két félfejjel?

Podig meg kell tudnia, hol vannak az enyikei asszonyok? Nem térhet vissza szegényszemre Egervárába dolga végezetlen.

Nyelt hát egyet a csufolódo válaszra, aztán így folytatta:
— Előadod-e az asszonyaitokat, vagy nyársba huzassalak?

— Hja, hát az asszonyokról van szó? Mért nem nevezed — nagy jó uram — nevén a gyereket?

— No mi lesz hát! Adod, vagy nem adod?

— Az asszonyainkat?

— Persze, hogy azokat.

— Azok nincsenek ám itthon.

— Azt bölcsen tudom. De hol vannak hát akkor?

— Bucsura mentek, nagy jó uram. Az egész falu.

— Bucsura? Gyerekestől? Valamennyien? A falu egész pereputtya?

— Sok könyörögni valója akad mostanában a szegény magyarnak.

— Ugy vélekösznek a mieink, hogy mentill többen mennek annál nagyobb a foganatja a bucsunak.

— Engem akaraz az oromnál fogva vezetni? Térj észre azt mondom, mert ha így, egymagadban nem tudsz dülőre jutni, Allahra mondom, ketté hasítottalak. Aztán majd a két feléd megtanácskozhatja egymással, hogy mi jobb, hazudni-e, vagy ha az igazat mondom.

Tóth András gazda huzogatta vállát, mint aki nem tud hozzászólni a dologhoz, mert nem próbálta még, hogyan tanácskozik az ember egyik fele testének a másik felével?

Bolond dolog lehet az.

Közben hirtelen végig gondolta, hogy a falu népe már jó messze járhat és a fullajtár is rég megtette jelentését Kassán. Így hát Ozoray uram, aki nem tutyi-mutyi ember, már nem igen messzi lehet a segítséggel.

Allatárak:

| | | |
|----------------------------|-------|-------|
| GÖBÖLY: | | |
| Good (jó) | 10.00 | 10.50 |
| Fair to good | 8.50 | 9.50 |
| Medium (közepes) | 7.50 | 8.00 |
| Common (általán) | 6.00 | 7.00 |
| VAGÓ NOVEND. MARHA: | | |
| Good (jó) | 8.75 | 9.00 |
| Fair to good | 7.00 | 8.50 |
| VAGÓ MARHA: | | |
| Good (jó) | 6.75 | 7.00 |
| Fair to good | 5.50 | 6.50 |
| Medium (közepes) | 4.75 | 5.25 |
| Canners and cutters | 3.50 | 4.50 |
| BIKA: | | |
| Good (jó) | 8.00 | 8.25 |
| Common (általán) | 5.00 | 5.50 |
| ŐRKA: | | |
| Good (jó) | 6.00 | 6.50 |
| Medium (közepes) | 5.00 | 5.50 |
| ŐRKA: | | |
| Good (jó) | 11.00 | 12.00 |
| Medium (közepes) | 9.00 | 10.00 |
| Common (általán) | 5.00 | 6.00 |
| DISZNA: | | |
| Select beam | 14.00 | 14.00 |
| Thick smooths | 13.50 | 13.50 |
| Heavies | 12.50 | 12.50 |
| Extra heavies | 10.50 | 10.50 |
| Shop hogs | 12.50 | 12.75 |
| Lights ad feeders | 11.00 | 12.00 |
| Roughs | 7.00 | 8.00 |
| No. 1 (Koon) | 9.00 | 10.00 |
| No. 2 (Koon) | 8.00 | 9.00 |
| BARANY: | | |
| Good (jó) | 10.00 | 11.00 |
| Common (általán) | 7.00 | 8.00 |
| ŐRKA: | | |
| Good (jó) | 5.00 | 6.00 |
| Common (általán) | 2.00 | 4.00 |